

การลาทวงของ เกษตรกรที่มีครอบครัวเกษตรกรตำบล
เขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2527

ปัญหาพิเศษนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรวิชาศาสนศึกษา
ภาคบริหารธุรกิจเกษตร ณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิชาเกษตรเจ้าคุณทหาร
ลาคกระบัง พ.ศ. 2527

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิชาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ปัญหาพิเศษ

ของ

นายสุธี มีผล

เรื่อง

การคาดหวังของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตรกรตำบล
เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ไต่รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วท.บ (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2527

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

.....
(อ. วิเชษฐ์ เมธีรัตน์)

กรรมการปัญหาพิเศษ

.....
(อ. สมรศรี รอดบัวรุ่ง)

หัวหน้าคณาวิชา

ร/พ.
ส 786ก
2527

.....
(อ. บรรเลง ศรีพินอินท้อย)

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วันเดือนปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศอนุญาต

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยผลการแนะนำและช่วยเหลืออย่างดีจาก
อาจารย์ วิเชษฐ์ ภูมิรัตน์ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์) ในการให้แนวความคิดในการ
ศึกษา การจัดทำแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลและเรียบเรียงรายงานผลการศึกษา
นอกจากนี้ผู้ทำวิทยานิพนธ์ยังได้รับสารช่วยเหลือจากอาจารย์ ธนศรี รอดคำรุ่ง
(อาจารย์ร่วมปรึกษาวิทยานิพนธ์) ในการตรวจทานแก้ไข ข้อความบางอย่างในการทำวิทย
านิพนธ์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

สำหรับสารขอผลสำรวจนั้น ผู้ศึกษาได้รับความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดีจาก คุณสุจิน
เสีอรอด คุณสุรสิทธิ์ เรือนทอง คุณเขม ธรรมดีง ตลอดจนเจ้าหน้าที่งานส่งเสริมการเกษตร
ผู้ทำการศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ออกนาม และมีได้ออกนามข้างต้นไว้ ณ
โอกาสนี้

สุธี มีผล

เมษายน 2528

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

การเขียนปัญหาพิเศษเรื่อง "อาคารคหวิงของเกษตรกรที่มีบทบาทเกษตรตำบล
เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2527" ผู้เขียนต้องการศึกษาถึงนี้เพราะการส่งเสริม
การเกษตรเป็นงานสำคัญ ซึ่งคนไทยของเราส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้นจึงต้องมี
มีระบบการส่งเสริมการเกษตรที่ดี มีการพัฒนานำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อปรับปรุง
คุณภาพ เพิ่มผลผลิตและเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น
ปัญหาพิเศษเรื่องนี้จึงมีส่วนช่วยให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้ปรับปรุงการดำเนินงาน
ของคน เพื่อช่วยสนับสนุนเกื้อกูลปรับปรุงการเกษตร ให้บังเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
ยิ่งขึ้น ตลอดจนใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการวางนโยบายพัฒนาทางการเกษตรในเขต
นี้ให้เหมาะสม

อนึ่งปัญหาพิเศษเรื่องนี้ ถึงแม้ว่าผู้เขียนได้พยายามเขียนแล้วก็ตาม ข้อบกพร่องต่างๆ
ที่จะเกิดขึ้นก็คงยังมีอยู่ ผู้เขียนจึงขอภัยผู้อ่านมา ณ ที่นี้ด้วย

สุธิ มีผล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ความสำคัญของการศึกษา	1
ปัญหาของการศึกษา	3
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	3
ตรวจเอกสาร	4
สมมติฐานในการศึกษา	5
วิธีการและอุปกรณ์ในการศึกษา	5
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลและสารวิเคราะห์	6
นิยามศัพท์	6
ขอบเขตการศึกษา	7
วิธีการศึกษา	7
2 สภากงโดยทั่วไปของเขตลาคทระบง	9
ข้อสันนิษฐานทางอักษรศาสตร์ และข้อสันนิษฐานทางควำนานเด้า	9
ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์	11
ประชากรและอาชีพ	12
การคมนาคม	12
สถานที่สำคัญในท้องถิ่นเขตลาคทระบง	13
แผนผังการบริหารงานของสำนักงานเกษตรอำเภอเขตลาคทระบง	15
สถิติข้อมูลการทำนาและการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	17
3 ผลการศึกษา	20
อาชีพของเกษตรกรที่ใช้แรงงานทางกรเกษตร	25
การใช้พื้นที่ข้าวของเกษตรกร	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่	สารบัญ (ต่อ)	หน้า
	รายไต่ของเกษตรกรในรอบปีที่ผ่านมา	33
	ระดับความต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตรของเกษตรกร	42
	แนวทางในการแก้ไขปัญหาการเกษตรของเกษตรกร	44
	ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล	48
	ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่ผ่านมา	56
4	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	60
	สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร	60
	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล	61
	ความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตรตำบล	62
	อุปสรรคและปัญหาของเกษตรกร	62
	ข้อเสนอแนะ	63
ภาคผนวก		65
บรรณานุกรม		73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
1 แสดงการศึกษาลูกสูงสุดของเกษตรกร	20
2 แสดงภรณ์นับถือศาสนาของเกษตรกร	22
3 แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมดของเกษตรกร	23
4 แสดงอายุของเกษตรกรที่ใช้แรงงานทางดารเกษตร	24
5 แสดงอาชีพรองของเกษตรกร	26
6 แสดงลักษณะอาคารพำนักของเกษตรกร	28
7 แสดงการใช้ที่ดินของเกษตรกร	29
8 แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน	31
9 แสดงรายได้ของเกษตรกร	32
10 แสดงจำนวนเกษตรกรที่รู้จักและไม่รู้จัก เจ้าหน้าที่ เกษตรตำบล	34
11 แสดงโอกาสพบปะระหว่างเจ้าหน้าที่ตำบลกับเกษตรกร	35
12 แสดงสถานที่ที่เกษตรกรเคยพบปะ เจ้าหน้าที่ เกษตรตำบล	37
13 แสดงระยะเวลาที่เกษตรกรต้องการพบเกษตรกรตำบล	38
14 แสดงความยากง่ายการพบเจ้าหน้าที่ เกษตรตำบลที่สำนักงาน	40
15 แสดงความต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตรของเกษตรกร	42
16 แสดงแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเกษตรของเกษตรกร	43
17 แสดงการได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรของเกษตรกร	45
18 แสดงการได้ชมการแสดงสาริตทางการเกษตรของเกษตรกร	46
19 แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรตำบล	47
20 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ เกษตรตำบล	49
21 แสดงเกษตรกรที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของเกษตรตำบล	51
22 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรที่อยากให้เจ้าหน้าที่ เกษตรตำบล ได้ปฏิบัติ	53
23 แสดงผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรตำบลที่ผ่านมา	55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

24	แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรที่ตนยอมรับและเชื่อถือในความสามารถ ของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล	57
25	แสดงความต้องการของเกษตรกรที่อยากได้รับจากรัฐบาล	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 ความสำคัญของการศึกษา

การเกษตรกรรม นอกจากจะมีความสำคัญต่อประเทศไทยในแง่การผลิตอาหารเพื่อ
การบริโภคและอุปโภคของประชากรในประเทศแล้ว ยังเป็นแหล่งรายได้ ตลอดจนแหล่งที่มา
ของเงินตราต่างประเทศ สำหรับใช้ในกรพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยส่วนรวม
อีกด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความอยู่รอดของประเทศไทยที่เป็นมาในอดีต และเป็นไปในปัจ
จุบัน ตลอดจนอนาคตนั้น ขึ้นอยู่กับการเกษตรกรรม รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ตระหนักถึงความ
สำคัญที่ตกทอดมา จะเห็นได้จากการพยายามสร้างโครงสร้างพื้นฐานในชนบท (rural
infrastructure) โดยเฉพาะที่เกี่ยวของกับการพัฒนาการเกษตร อาทิเช่น การสร้าง
เขื่อน การชลประทาน การพัฒนาแหล่งน้ำ การสร้างทางลำเลียงพืชผลจากไร่นามาสู่ตลาด
เป็นต้น นอกจากนี้ยังเร่งรัดพัฒนางานด้านการศึกษาทางวิชาการเกษตรและเทคโนโลยีใน
โลยีทางเกษตร เพื่อนำไปปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม การเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรแบบใหม่
(innovation) ตลอดจนทัศนคติที่ทันสมัยที่ดี ยังไม่อาจเผยแพร่ไปสู่เกษตรกรได้อย่าง
ทั่วถึงเท่าที่ควร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับจำ
นวนเกษตรกรทั้งประเทศ จะเห็นได้ว่า ในสำนักงานเกษตรจังหวัดแต่ละแห่ง จะมีเจ้าหน้าที่
ปฏิบัติงานอยู่ประมาณ 10 คน ในจำนวนนี้มีนักวิชาการเกษตร 1 คน และในแต่ละอำเภอจะมี
มีเกษตรอำเภอ 1 คน ผู้ช่วยเกษตรอำเภอ 1 คน และมีเจ้าหน้าที่การเกษตรอีกประมาณ
1 - 2 คน คิดเป็นอัตราส่วนพนักงานส่งเสริมต่อครอบครัวเกษตรกรประมาณ 1 ต่อ 2,700
ครอบครัว เนื่องจากพนักงานส่งเสริมแต่ละคนมีหน้าที่อื่น ๆ อีก ทั้งงานบริหารและธุรการต่างๆ
ทำให้อัตราส่วนนี้เป็น 1 ต่อ 4,400 เป็นผลให้การแพร่กระจายความรู้ไปสู่เกษตรกรเป็น
ไปไม่ได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวางเท่าที่ควร ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องรีบแก้
ไข ฉะนั้นกรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้การ
เกษตรไปสู่เกษตรกรโดยตรง ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหานี้ในทุกวิถีทาง ทั้งในด้านการศึกษา
อบรมที่จะเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มีจำนวนเพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติ

งานได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวางอยู่ตลอดเวลา ขณะเดียวกันก็ได้มีการปรับปรุงแก้ไขวิธีการส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนนำวิธีการส่งเสริมการเกษตรแผนใหม่มาใช้ในโครงการต่างๆ

จากการประสบความสำเร็จในการนำหัวหน้าเกษตรกร (Farmer Foreman) และระบบส่งเสริมการเกษตรแผนใหม่มาใช้ในเขตโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทาน ธนาคารโลกจึงได้ให้การสนับสนุนในค่าน้ำเงินกู้สำหรับโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทย โดยกำหนดขยายแนวทางการส่งเสริมการเกษตรให้กระจายไปถึงระดับตำบล เพื่อให้สามารถนำเอาวิธีการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมและถูกต้องไปแนะนำแก่เกษตรกรโดยสม่ำเสมอ และเกษตรกรสามารถนำเอาความรู้วิธีการเกษตรแผนใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งการดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดให้มีอัตราส่วนของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อครอบครัวเกษตรกร 1 ต่อ 1,000 โดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรแต่ละคนลงปฏิบัติงานรับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตรในระดับตำบล และนำวิธีการส่งเสริมการเกษตรแผนใหม่ในระบบการฝึกอบรมและการเยี่ยมชมเกษตรกร (training and visiting system) มาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล

ประเทศไทยเริ่มจัดตั้งโครงการหัวหน้าเกษตรกรขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2517 ในเขตโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน มีจำนวนหัวหน้าเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในเขตโครงการ 30 คน ในปี พ.ศ.2518 หัวหน้าเกษตรกรในเขตโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 คน และมีหัวหน้าเกษตรกรในเขตโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานพิษณุโลก จำนวน 30 คน จำนวนหัวหน้าเกษตรกรที่มีอยู่ตามโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานต่างๆนี้ เพิ่มขึ้นตามจำนวนครอบครัวเกษตรกร¹ หัวหน้าเกษตรกรแต่ละคน มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกษตรกรเป็นจำนวน

1 สำนักงานเลขาธิการกรม กรมส่งเสริมการเกษตร, งานโครงการเกษตรในเขตชลประทาน, แนะนำหัวหน้าเกษตรกร. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2519) หน้า 3 - 7

200 ครอบครัวยุ และได้รับเงินตอบแทนจากกรมส่งเสริมการเกษตรเดือนละ 500 บาท²

ด้วยเหตุที่มีการนำระบบการฝึกอบรมและการเชื่อมเยื่อเกษตรกรมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทย จึงน่าจะได้มีการศึกษาว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลตามระบบนี้ ผู้ปฏิบัติประสบปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย

1.2 ปัญหาที่จะทำการศึกษา

ในการส่งเสริมการเกษตร ก็เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้บรรลุถึงเป้าหมายปลายทางที่สูงที่สุด นั่นก็คือการมีสภาพชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่ดีด้วย ดังนั้นปัญหาที่จะทำการศึกษา คือ การดำเนินงานของระบบการส่งเสริมการเกษตรที่กำลังปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ ผลงานมีประสิทธิภาพเพียงใด และเกษตรกรได้รับการส่งเสริม ตลอดจนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเกษตรกรตำบลอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษารังนี้ มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่มีต่อเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาถึงความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทของเกษตรกรตำบล
4. เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาหรือวิจัยในขั้นต่อไป

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกร และนำข้อมูลนี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาของรัฐบาลที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตน และยังเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบการส่งเสริมการเกษตรให้เข้ากันได้

2 พุทธชาติ ชุบสาคร, วิทยานิพนธ์ เรื่องความคาดหวังในบทบาทของเกษตรกรอำเภอใน
 ทรศณะของเกษตรกร ตำบลตงกอน อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท (บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท้องถิ่น เพื่อต้องการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- 2 เพื่อจะไต่ถามบทบาทของเกษตรตำบล ในการปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน เพื่อเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรจะได้เข้าใจในบทบาทของเกษตรตำบลว่าเป็นอย่างไรบ้าง
- 3 เพื่อจะไต่ถามถึงความต้องการของเกษตรกร ในการประกอบอาชีพทางการเกษตร อันจะเป็นแนวทางให้รัฐบาลได้กำหนดนโยบายค้ำประกันการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร
- 4 เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ทำการศึกษาในเขตลาดกระบังนี้ในครั้งต่อไป

1.5 การตรวจเอกสาร

1. ท่านอง สิงคาลวณิช กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตร เป็นการบริการความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับศิลปะและวิทยาการทางการเกษตรไปให้ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตให้ถูกต้องและได้ผลผลิตตามปรารถนา
2. บุญธรรม จิตต์สนั่น อธิบายว่า การส่งเสริมการเกษตรคือ การนำผลจากการศึกษาค้นคว้าทดลองทางการเกษตรไปเผยแพร่แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่เกษตรกร และแนะนำช่วยเหลือให้เกิดการปฏิบัติตามจนประสบผลสำเร็จ
3. ทจณ บุญเรือง ให้แนวความคิดไว้ว่า การส่งเสริมการเกษตรเป็นการบริการความรู้ตามระบบวิชาการแผนใหม่ ซึ่งก่อประโยชน์ทางการศึกษา และมีคุณค่าทางปฏิบัติแก่บุคคล ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือในการเรียนรู้ หรือผู้รับการส่งเสริมให้สามารถพัฒนาตนเอง โดยการเรียนรู้ในลักษณะที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป็นสำคัญ
4. ทร แรศานนท์ อธิบายว่า การส่งเสริมคือ การทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมหรือสะพาน ระหว่างนักวิชาการและเกษตรกร โดยถาหรนำวิทยาการแผนใหม่ให้อยู่ในรูปที่เกษตรกรสามารถเข้าใจได้ง่าย ซึ่งใช้วิธีการส่งเสริม 3 แบบ คือ การส่งเสริมแบบบุคคล การส่งเสริมแบบกลุ่ม และการส่งเสริมแบบมวลชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ยุกติ สาริกะภูติ อธิบายไว้ว่า การส่งเสริมการเกษตร คือ การนำความรู้ต่างๆ ตลอดจนประสบการณ์ในการเกษตร ไปถ่ายทอด เผยแพร่ และแนะนำให้แก่เกษตรกร ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อชักจูงให้เกษตรกรกรไถ่เข้าไปเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีการปฏิบัติของตนให้ดีขึ้น เพื่อส่งเสริมรายได้ และใช้ทรัพยากรที่มี เช่น ดิน น้ำ แรงงาน ทุน ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และใช้โดยประหยัด และรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ด้วย

6. กริช เกตุแก้ว ได้ให้ความหมายของสารฝึกอบรมว่า เป็นกิจกรรมทุกอย่างที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลดีตามความต้องการของหน่วยงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งการมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน และมีทัศนคติที่ดี คำนึงถึงการทำงานที่ตนจะต้องปฏิบัติและรับผิดชอบ ตลอดจนมีโอกาสเตรียมตัวสำหรับตำแหน่งที่สูงขึ้นไป

7. Savile ให้แนวความคิดว่า งานส่งเสริมการเกษตรเป็นขบวนการให้การศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายในการที่จะพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความชำนาญของประชาชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพด้วยความพยายามของเขา แทนการขอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

1.6 สมมติฐานในการศึกษา

1. เกษตรกรที่อยู่ใกล้สำนักงานส่งเสริมการเกษตร กับเกษตรกรที่อยู่ใกล้สำนักงานส่งเสริมการเกษตร ไม่น่าจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบลแตกต่างกัน
2. เกษตรกรผู้นำกับเกษตรกรลูกบ้าน ไม่น่าจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบลแตกต่างกัน

1.7 วิธีการและอุปกรณ์ในการศึกษา

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรหัวหน้าชาวในเขตลาคกระบึง กรุงเทพมหานคร ในเขตลาคกระบึงนี้ มีทั้งหมด 6 แขวง มีเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรกรตำบล 6 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบคนละ 1 ตำบล ใน 6 แขวงนี้มีหมู่บ้านทั้งหมด 46 หมู่ มีเกษตรกร 2,527 ครอบครัวย มีพื้นที่ทำการเกษตร 61,291 ไร่ เป็นพื้นที่ทำนา 50,968 ไร่ มีเกษตรกรผู้นำทั้งหมด 253 คน

การสุ่มตัวอย่าง ผู้ทำการศึกษาใช้วิธี Cluster Random Sampling โดยสุ่มเกษตรกรผู้นำ 1 คน ลูกบ้าน 9 คน รวมแขวงละ 10 คน จำนวน 6 แขวง รวมทั้งสิ้น 60 คน

1.8 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถาม (Interview Schedule) ซึ่งได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกรในเขตลาคกระบัง
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคาดหวังของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทของเกษตรกรตำบล

1.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ทำการศึกษาจะใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ คือ Percentage, Arithmetic mean และ chi - square test

1.10 นิยามศัพท์

บทบาทของเกษตรกรตำบล	หมายถึง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล
เกษตรกรตำบล	หมายถึง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล
เกษตรกรผู้นำ	หมายถึง ตัวแทนของเกษตรกรที่ได้รับเลือกโดยเกษตรกรทั่วไป หรือบุคคลสำคัญในหมู่บ้าน ซึ่งเกษตรกรผู้นำนี้จะเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเกษตรกรตำบลกับเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรลูกบ้าน หมายถึง เกษตรกรที่เข้าไปที่มีอาชีพทางการเกษตร โดยทำนาเป็นอาชีพหลัก หรือเกษตรกรที่ไม่ใช่เป็นเกษตรกรผู้นำและเกษตรกรหมู่บ้าน

ใกล้เขต หมายถึง แขวงหรือตำบลที่อยู่ใกล้สำนักงานส่งเสริมการเกษตร ในพื้นที่โคกแก้ว แขวงลาดกระบัง แขวงลำปลาทิว และแขวงห้วยขาว

ไกลเขต หมายถึง แขวงหรือตำบลที่อยู่ห่างไกลสำนักงานส่งเสริมการเกษตร ในพื้นที่โคกแก้ว แขวงคลองสองต้นนุ่น แขวงคลองสามประเวศ และแขวงชุมทอง

ผลจากการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ความรู้ที่เกษตรกรได้รับ อันเนื่องมาจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

1.11 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาการคาดหมายของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตรกรตำบล ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

การดำเนินการศึกษารังนี้ เนื่องจากผู้ศึกษามีเวลาและงบประมาณที่ทำการศึกษาลำกัฒ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาจากเกษตรกรในเขตลาดกระบังที่ทำนาข้าว โดยสุ่มตัวอย่างแขวงละ 10 ตัวอย่าง คือ ลาดกระบัง 10 ตัวอย่าง ลำปลาทิว 10 ตัวอย่าง ห้วยขาว 10 ตัวอย่าง คลองสองต้นนุ่น 10 ตัวอย่าง คลองสามประเวศ 10 ตัวอย่าง และชุมทอง 10 ตัวอย่าง

1.12 วิธีการศึกษา

ในการศึกษารังนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งแหล่งข้อมูลที่ทำการศึกษาออกเป็นสองแห่ง คือ

ก. ข้อมูลที่อยู่ใกล้สำนักงานส่งเสริมการเกษตร ซึ่งโคกแก้ว 3 แขวง มีดังนี้ แขวงลาดกระบัง แขวงลำปลาทิว และแขวงห้วยขาว

ข. ข้อมูลที่อยู่ไกลสำนักงานส่งเสริมการเกษตร ซึ่งโคกแก้ว 3 แขวง มีดังนี้ แขวงคลองสองต้นนุ่น แขวงคลองสามประเวศ และแขวงชุมทอง

จากนั้นผู้ศึกษาจึงได้เก็บข้อมูลปฐมภูมิ แล้วนำข้อมูลทั้งข้อ ก และ ข้อ ข มาศึกษา
ดูว่า เกษตรกรที่อยู่ใกล้สำนักงานส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกรที่อยู่ใกล้สำนักงานส่งเสริมการเกษตร
ตลอดจนเกษตรกรผู้นำ และเกษตรกรหมู่บ้าน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
บทบาทของเกษตรกรตำบลแตกต่างกันหรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

สภาพโดยทั่วไปของเขตลาคกระบัง

ประวัติความเป็นมา

เขตลาคกระบัง (อำเภอลาคกระบังเดิม) ยังไม่ปรากฏหลักฐานแน่นอนถึงความ
เป็นมาของคำว่า "ลาคกระบัง" แต่คำบอกเล่าต่อกันมาของคนเก่าๆ พอสันนิษฐานเบื้องต้น
ค้น แยกออกเป็น 2 ประเด็นควยฉนั้น คือ

1. ข้อสันนิษฐานทางอักษรศาสตร์
2. ข้อสันนิษฐานทางตำนานเก่า

1. ข้อสันนิษฐานทางอักษรศาสตร์

คำว่า "ลาค" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใคอธิบายว่า หมายถึงการ
ปูแผ่ออกไปอย่างหนึ่ง แต่แบนออกไปอย่างหนึ่ง และคำลงมาทีละน้อยอย่างหนึ่ง ซึ่งถ้าพิจารณา
ดูภูมิประเทศของอำเภอนี้แล้ว จะเห็นใคว่าใคการนำคำว่า "ลาค" มาเป็นชื่อ ซึ่งอธิบายให้เห็น
ถึงลักษณะพื้นที่เช่นนี้ ไม่ผิดไปจากความเป็นจริงเลย เพราะพื้นที่ของท้องถื่นเป็นที่ราบลุ่ม
กว้างใหญ่ไพศาล มีอาณาเขตติดต่อกับท้องที่มื่นบุรี หนองจอกต ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ
บางกะปิ และพระโขนง เมื่อลักษณะของพื้นที่เป็นเช่นนี้ ชาวบ้านจึงพากันเรียก "ลาค" ถึง
ที่ราษฎรในท้องที่อื่นๆที่ผ่านไปมา เรียกท้องที่ของคนที่มึลักษณะอย่างเดียวกันกับอำเภอท้องที่นี้
ว่า "ลาค" ส่วนคำว่า "กระบัง" นั้นเป็นชื่อของเครื่องมื่อจับสัตว์น้ำชนิดหนึ่ง อันประกอบควย
เผือกและร่างแหรูปกรวยแหลม กันทางน้ำ บังคมิให้ปลาต้องเข้าไปติดอยู่ในร่างแหนั้น เค้าที่
สันนิษฐาน คำว่า "กระบัง" กับ "คะบัง" ซึ่งน่าจะเพี้ยนคำๆเดียวกัน ก็เพราะอำเภอนี้ แคะ
เดิมขึ้นอยู่กัจังหวัดมื่นบุรี (ปัจจุบันเป็นเขตมื่นบุรี) ซึ่งเป็นเมืองที่อุคมไปควยสัตว์น้ำนานาชนิด
และชาวบ้านในแถบนี้ก็มักใช้กระบังเป็นเครื่องมื่อจับปลากัน จึงได้เรียกท้องที่ราบลุ่ม ซึ่งมีวิธี
จับปลาควยวิธีใคไรใช้ "กระบัง" ว่า "ลาคกระบัง"

2. ข้อสันนิษฐานทางตำนานเก่า

จากคำบอกเล่าต่อกันมาว่า บริเวณท้องที่นี้ แคะเดิมเป็นป่ารกร้าง พื้นที่เป็นเชิงลาด

เป็นที่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด โดยเฉพาะฝูงช้างป่าซึ่งผ่านเข้ามาเสมอแถวตำบลลาดกระบัง จนพื้นที่ทั้งหมดมาหลายแห่ง ชาวบ้านจึงเรียกรวมบริเวณนี้ว่า "ลาดทั้ง" ต่อมาก็เพี้ยนมาเป็น "ลาดกระบัง" เป็นชื่อตำบลหนึ่งในท้องที่ของอำเภอสนมแสน จนกระทั่งต่อมาเมื่อ พลเอกสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ เสด็จเสด็จทรงพระนามมหาดไทย ได้เสด็จมาตรวจราชการ จึงได้ทรงเปลี่ยนชื่อเป็น อำเภอลาดกระบัง ตามชื่อตำบลท้องที่

"กิ่งอำเภอลาดกระบัง" เดิมชื่ออำเภอสนมแสน ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลลาดกระบัง อยู่ในความปกครองดูแลของจังหวัดมณฑลบุรี เมื่อราว พ.ศ. 2468 - 2469 ในขณะนั้น พลเอกสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ได้เสด็จไปตรวจราชการ ณ กิ่งอำเภอสนมแสน ซึ่งอยู่ริมคลองประเวศบุรีรมย์ ทรงจะทรงเห็นว่า อำเภอสนมแสน จะไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะคลองสนมแสนเป็นคลองผ่านไปทางอำเภอมณฑลบุรี จังหวัดมณฑลบุรีในเวลานั้น จึงได้ทรงเปลี่ยนชื่ออำเภอสนมแสน เป็นอำเภอลาดกระบัง ตรงกับตำบลที่ว่าการอำเภอขึ้นในความปกครองของจังหวัดมณฑลบุรี ต่อมาจึงได้ยกจังหวัดมณฑลบุรี ขึ้นกับจังหวัดพระนคร อำเภอลาดกระบังก็ขึ้นอยู่กับจังหวัดพระนครด้วย ครั้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2481 กระทรวงมหาดไทยได้ลดฐานะ จากอำเภอลาดกระบัง เป็นกิ่งอำเภอลาดกระบัง ขึ้นอยู่ในความปกครองของอำเภอมณฑลบุรี จังหวัดพระนคร ตั้งอยู่ที่ปากคลองสอง แต่เนื่องจากกิ่งอำเภอชำรุดทรุดโทรม เสาบางคันกะเทาะ หากปล่อยไว้นานกว่าจะเป็นอันตรายแก่ผู้มาติดต่อราชการและเจ้าพนักงาน ประกอบกับสถานที่เดิมไม่เป็นย่านกลางของประชาชนผู้มาติดต่อราชการกับสถานที่ราชการ เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2487 ขณะนั้นนายสุภชัย ภาณุจนวนรณ เป็นปลัดกิ่งอำเภอลาดกระบัง จึงได้ขออนุญาตหรือถอนกิ่งอำเภอลาดกระบังจากที่เดิม มาปลูกสร้างในที่ดินให้เข้าของนายหิวนิม กิมสูณจันทร์ ในหมู่ที่ 1 ตำบลลาดกระบัง โดยใช้ไม้และเครื่องอุปกรณ์ของเก่าทั้งสิ้น เนื้อที่ดินให้เข้า จำนวน 1,088 ตารางวา สถานที่นี้เป็นย่านกลางของประชาชนผู้มาติดต่อกับทางราชการ

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2520 ฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและนายกรัฐมนตรี ได้เดินทางมาทำบุญเนื่องในวันพระ ณ วัดพลมานีย์ หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยขาว ขณะที่โดยสารเรือยนต์เดินทางไปวัดพลมานีย์ ได้สอบถามถึงภาวะการณ์และความต้องการของประชาชนในท้องที่ ซึ่งราษฎรในท้องที่กิ่งอำเภอลาดกระบังมีความต้องการ

ให้ทางราชการโดยฐานะกิ่งอำเภอลาดกระบังขึ้นเป็นอำเภอ เพราะการไปมาติดต่อกับอำเภอมีนบุรีไม่สะดวก

ต่อมาได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกา ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 74 ตอนที่ 23 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2500 ให้ตั้งกิ่งอำเภอลาดกระบัง อำเภอมีนบุรี จังหวัดพระนคร ขึ้นเป็นอำเภอ เรียกว่า "อำเภอลาดกระบัง" ขึ้นอยู่ในความปกครองของจังหวัดพระนคร โดยมีเหตุผลว่า กิ่งอำเภอลาดกระบัง อำเภอมีนบุรี จังหวัดพระนคร มีท้องที่กว้างขวาง อยู่ห่างจากอำเภอที่ขึ้นอยู่ และในขณะนี้มีประชาชนหนาแน่นกว่าเดิม สภาพท้องที่เจริญขึ้น เพื่อประโยชน์ในการปกครองและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมท้องที่ให้เจริญยิ่งขึ้น กิ่งอำเภอลาดกระบัง จึงมีฐานะเป็นอำเภอ ตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม 2500 เป็นต้นมา ต่อมาได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ให้ยุบนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เป็นกรุงเทพมหานคร และให้เรียกคำว่า "อำเภอ" เป็น "เขต" อำเภอลาดกระบังจึงเรียกว่า เขตลาดกระบัง ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม 2515 เป็นต้นมา รายละเอียดลักษณะภูมิประเทศของเขต หรือลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ตั้ง

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเขตลาดกระบัง เป็นที่ราบลุ่ม ประกอบด้วยคลองชลประทาน และคลองธรรมชาติจำนวนมาก ซึ่งเป็นเส้นเลือดสำคัญที่หล่อเลี้ยงไร่นาในพื้นที่ทั้งหมด 123.859 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตหนึ่งในจำนวน 24 เขตของกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ทางตะวันออกของกรุงเทพมหานคร แบ่งเขตการปกครองภายในเขตออกเป็น 6 แขวง คือ

1. แขวงลาดกระบัง
2. แขวงคลองสองต้นนุ่น
3. แขวงคลองสามประเวศ
4. แขวงลำปลาทิว
5. แขวงหิมาลัย
6. แขวงชุมทอง

นอกจากนี้ เขตลาดกระบังยังมีอาณาเขตติดต่อกับเขตปกครองอื่นๆ อีกดังนี้ คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตมีนบุรี และเขตหนองจอก

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตอำเภอบางพลี และอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตบางกะปิ และเขตพระโขนง

ประชากร

ปัจจุบัน เขตคลองกระบังมีประชากรทั้งสิ้น 49,978 คน แยกเป็นชาย 24,526 คน เป็นหญิง 25,452 คน ในจำนวนประชากรทั้งหมด มีบุคคลต่างด้าว จำนวน 357 คน ซึ่งมีสัญชาติจีน

อาชีพประชากรส่วนใหญ่ 80 % ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หักร้า ทำไร่ และทำสวน อีก 20 % ประกอบอาชีพค้าขายและรับราชการ ตลอดคนอาชีพอื่นๆ

ประชากรส่วนใหญ่ในท้องที่เขตคลองกระบัง มีความศรัทธาในพุทธศาสนาถึง 70 % ศาสนาอิสลามประมาณ 20 % ส่วนอีก 10 % นับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ

การคมนาคม

เส้นทางหลักที่ใช้ในการคมนาคม แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. เส้นทางคมนาคมในเขต ส่วนใหญ่ประชาชนจะใช้เส้นทางน้ำเป็นหลักในการติดต่อเดินทางระหว่างหมู่บ้าน ระหว่างตำบล หรือแขวง ระหว่างแขวงกับเขตและตลาด ในบางส่วนก็ใช้เส้นทางถนนและทางรถไฟเป็นบางส่วน
2. เส้นทางคมนาคมระหว่างเขตกับภายนอกเขต ประชาชนส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางรถยนต์และทางรถไฟในการเดินทางเข้าสู่ใจกลางกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง เส้นทางหลักทางน้ำที่สำคัญมีถึง 40 คลอง โดยแบ่งออกเป็น
 1. คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน มี 13 คลอง คือ คลองห้วยตะแช่ คลองประเวศบุรีรมย์ คลองสี่ คลองลาดบัวขาว คลองลาดกระบัง คลองลำปลาทิว คลองหนึ่ง คลองทับยาว คลองมอญล่าง คลองหลวงแพ่ง คลองสอง คลองสาม และคลองพระยาเทษร
 2. คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตคลองกระบังมี 27 คลอง คือ คลองบัวเกราะ คลองหนองตะกร้า คลองแขก คลองหนองปรือ คลองหนองคา คลองกาหลง คลองตาสอน คลองลำชะล่า คลองลำอ้ายแบน คลองลำตาอิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลองลำตาตุ้ กลองลำลุ่มบัว กลองบางคูเวียง กลองลำมะละกอ กลองมอญ
 กลองลำพะอง กลองลำมะขาม กลองลำกอไผ่ กลองแจ้ก กลองลำชวคตย
 กลองลำพุทธา กลองลำแดงโม กลองแม่จันทร์ กลองลำปึงบัว กลองลำอ้อตัน
 กลองลำนายโส กลองบัวลอย

นอกจากนี้ยังมีคลองเล็กและลำรางเชื่อมต่อกองต่างๆอีกมากมาย

เส้นทางถนนที่สำคัญ มีอยู่ 5 สาย คือ

1. ถนนลาดกระบัง ติดต่อกองระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตพระโขนง (สนช. คูแลรับฝคชอบ)
2. ถนนร่มเกล้า ติดต่อกองระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตมีนบุรี
(กรมทางหลวงคูแลรับฝคชอบ)
3. ถนนคลองกรุง (ถนนลำปลาหิว) ติดต่อกองระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตหนองจอก
(สนช. คูแลรับฝคชอบ)
4. ถนนหลวงแพ่ง (เขตคูแลรับฝคชอบ)
5. ถนนสายวัดกึ่งแก้ว ตั้งต้นจากเขตลาดกระบังไปบรรจบกับถนนสายบางนา ทรายค
ที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ (กรมทางหลวงคูแลรับฝคชอบ)

ทางรถไฟ มีรถไฟสายตะวันออก วิ่งจากกรุงเทพฯ ผ่านคลองตัน หัวหมาก บ้านทับ
 ข้าง ลาดกระบัง หัวตะเข้ กลองหลวงแพ่ง จนถึงจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปรา
 จินบุรี อำเภอกบินทร์บุรี จนถึงอรุญประเทศ และในปัจจุบันมีทางรถไฟแยกจาก
 แปรกวีวไปถึงสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การก่อสร้างในท้องที่เขตลาดกระบัง ปัจจุบันมีโครงการที่ ไปรษณีย์โทรเลข ทำให้การ
 ติดต่อกองสะดวกขึ้น

สถานที่สำคัญในท้องที่เขตลาดกระบัง

สถานที่สำคัญทางศาสนา	มีวัดทางพุทธศาสนา	จำนวน	12	วัด
	มัสยิด	จำนวน	5	แห่ง
	โบสถ์คริสต์ศาสนา	จำนวน	1	แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาลเจ้า จำนวน 4 แห่ง

สถานพยาบาล มีศูนย์การแพทย์และอนามัย จำนวน 2 แห่ง
 สถานีอนามัย จำนวน 5 แห่ง
 โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 1 แห่ง

สถานีตำรวจ มีจำนวน 2 สถานี ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลจรเข้เขย และ
 สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง

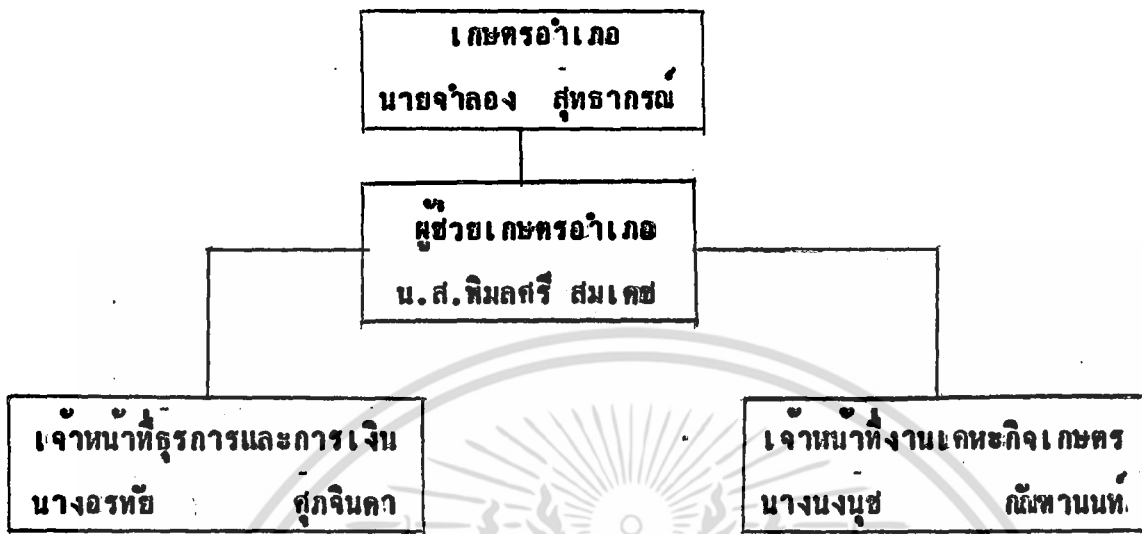
มีกองกำกับการตำรวจนครบาล โคนก้องกำกับการตำรวจนครบาล
 ที่ 8

สถานับการศึกษา มี 31 แห่ง ดังนี้

1. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 แห่ง
2. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 3 แห่ง
3. โรงเรียนราษฎร์ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน 4 แห่ง
4. โรงเรียนการศึกษานู๋ใหญ่ จำนวน 2 แห่ง
5. วิทยาลัยระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง จำนวน 1 แห่ง
6. มหาวิทยาลัย(สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ) จำนวน 1 แห่ง

สถานับทางการเงิน มีธนาคารของรัฐและเอกชน จำนวน 4 แห่ง

สำนักงานเกษตรอำเภอ เขตลาดกระบัง

เจ้าหน้าที่งานเกษตรประจำตำบล	6	คน
จำนวนแขวง	6	แขวง
จำนวนหมู่บ้าน	46	หมู่บ้าน
จำนวนเกษตรกร	2,527	ครอบครัว
พื้นที่การเกษตร	61,291	ไร่
พื้นที่ทำนา	50,968	ไร่
จำนวนเกษตรกรผู้นำ	253	คน
จำนวนเกษตรกรหมู่บ้าน	44	คน
กลุ่มเกษตรกร	5	กลุ่ม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	3	กลุ่ม
กลุ่มยุวเกษตรกร	10	กลุ่ม
กลุ่มส่งเสริมการเกษตร	5	กลุ่ม

ซึ่งมีรายละเอียด โดยแยกออกเป็นแต่ละแขวง ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเจ้าพนักงานเกษตร	1	2	3	4	5	6
ชื่อแขวง	A	B	C	D	E	F
จำนวนหมู่บ้าน	7	5	5	13	9	7
จำนวนเกษตรกร	225	227	240	553	383	899
พื้นที่การเกษตร	2,026	7,164	5,140	16,169	14,939	15,853
พื้นที่ทำนา	702	5,888	4,613	13,096	13,488	13,181
จำนวนเกษตรกรผู้นำ	23	23	24	55	38	90
จำนวนเกษตรกรหมู่บ้าน	5	5	5	13	9	7
กลุ่มเกษตรกร	-	1	1	1	1	1
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	-	1	-	-	1	1
กลุ่มอู่วางเกษตรกร	3	1	1	2	1	2
กลุ่มส่งเสริมการเกษตร	-	1	1	1	1	1

หมายเหตุ

1. = น.ส. ไพรณี จันทร์อุคม	A = แขวงลาดกระบัง
2 = นายสุรสิทธิ์ เรือนทอง	B = แขวงคลองสองต้นนุ่น
3 = น.ส. ไทเราะะ แฉกเทศ	C = แขวงคลองสามประเวศ
4 = นายนิคิพันธ์ ชำทอง	D = แขวงลำปลาทิว
5 = นายชนกร วัฒนตั้ง	E = แขวงทับยาว
6 = นายสุชิน เลือรอต	F = แขวงชุมทอง

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอ เขตลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถิติข้อมูลการจำหน่ายและการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ
เขตลาคกระบ้ง กรุงเทพมหานคร ปี 2527/2528

แขวง	พื้นที่นาดีอกรอง (ไร่)	พื้นที่ทำนา (ไร่)		
		นาปี	นาปรัง	อกรอง
ลำปลาทิว	17,704 = 22.8%	13,096	4,416	11
ชุมทอง	14,290	13,181	11,400	28
ห้วยขาว	12,424	12,260	9,728	34
ลาคกระบ้ง	10,134	702	200	5
กลองสอง	12,420	4,200	3,200	8
กลองสาม	10,436	4,000	1,450	2
รวม	77,408	47,439	30,394	79

แขวง	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ไร่)						
	มะม่วง	ส้มโอ	มะนาว	ฝรั่ง	กล้วย	พืชผัก	มะพร้าว
ลำปลาทิว	750	2	13	12	437	110	1,020
ชุมทอง	316	3	17	15	179	50	214
ห้วยขาว	288	13	23	26	322	50	150
ลาคกระบ้ง	275	1	10	11	99	40	279
กลองสอง	165	4	7	22	50	10	115
กลองสาม	152	-	11	19	102	2	184
รวม	1,946	23	81	105	1,189	262	1,962

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอ
เขตลาคกระบ้ง

๑7861

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แขวง	การเลี้ยงสัตว์							
	บอปลา (บอ)	กุง (บอ)	ไก (ตัว)	เป็ด (ตัว)	ห่าน (ตัว)	โค (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)
ลำปาง	1,812	15	—	—	—	39	—	—
ชุมทอง	612	140	3,400	6,700	—	56	14	—
ทับขาว	1,132	35	3,000	500	—	—	—	200
ลาลกระบัง	632	10	7,177	8,814	18,516	—	—	57
คลองสอง	29	—	892	697	—	73	11	—
คลองสาม	806	10	875	7,467	—	11	2	11
รวม	5,023	210	15,344	24,178	18,516	179	27	268

พื้นที่อื่น ๆ 2,298 ไร่

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอ
เขตลาลกระบัง

บทที่ 3

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาระดับสูงสุดของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
ไม่ไ้ศึกษา	-	-	-	-
ป. 4	3	3	6	100.00
ป. 6 - 7	-	-	-	-
ม. 3	-	-	-	-
ม. 6	-	-	-	-
สูงกว่า	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
ไม่ไ้ศึกษา	1	-	1	1.85
ป. 4	20	24	44	81.48
ป. 6 - 7	5	3	8	14.82
ม. 3	1	-	1	1.85
ม. 6	-	-	-	-
สูงกว่า	-	-	-	-
รวม	27	27	54	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้นำมีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 6 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งแบ่งออกเป็นใกล้เขตที่ตั้งสำนักงานส่งเสริมการเกษตร ใต้แก๊ และแขวงลาคระบั้ง แขวงลำปลาทิว และแขวงทิมขาว มีจำนวนเกษตรกรผู้นำ จำนวน 3 คน ที่ได้รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนพื้นที่ใกล้เขตที่ตั้งสำนักงานส่งเสริมการเกษตร ใต้แก๊ แขวงคลองสองต้นนุ่น แขวงคลองสามประเวศ และแขวงชุมทอง พบว่ามีเกษตรกรผู้นำจำนวน 3 คน ที่ได้รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนเกษตรกรผู้นำที่สอบถามมาทั้งหมด 6 คน

ส่วนระดับการศึกษาของเกษตรกรลูกบ้าน ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสอบถามเกษตรกรลูกบ้านมาทั้งหมด จำนวน 54 คน พบว่าเกษตรกรลูกบ้านไม่ได้รับการศึกษาเลย มีจำนวน 1 คน (ใกล้เขต) คิดเป็นร้อยละ 1.85 และเกษตรกรลูกบ้านที่ได้รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 ซึ่งเป็นพวกที่อยู่ใกล้เขต จำนวน 20 คน และใกล้เขต จำนวน 24 คน ส่วนระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - 7 พบว่าเกษตรกรลูกบ้านที่ได้รับการศึกษาในระดับนี้ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 14.82 ซึ่งแบ่งออกเป็น ใกล้เขตจำนวน 5 คน และใกล้เขต 3 คน และพบว่าเกษตรกรลูกบ้านที่ได้รับการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 1 คน (ใกล้เขต) คิดเป็นร้อยละ 1.85

จากการศึกษาตารางที่ 1 จะเห็นว่าเกษตรกรได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด รองลงมาได้แก่การศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - 7 และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษาเลยก็ยังคงมีอยู่ ซึ่งเมื่อได้เปรียบเทียบกับระดับการศึกษาสูงสุดของเกษตรกรแล้ว พบว่าเกษตรกรมีการศึกษาสูงสุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละแล้ว จะเท่ากับเกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษาเลย

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ **สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง** อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงการนับถือศาสนาของเกษตรกร

นับถือศาสนา	ไกลเขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
- พุทธ	3	3	6	100.00
- คริสต์	-	-	-	-
- อิสลาม	-	-	-	-
- ขงจื้อ	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
- พุทธ	27	25	52	96.30
- คริสต์	-	-	-	-
- อิสลาม	-	2	2	3.70
- ขงจื้อ	-	-	-	-
รวม	27	27	54	100.00

จากการศึกษาตารางที่ 2 พบว่า เกษตรกรผู้นำทั้งไกลเขตและไกลเขต ส่วนมาก นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยไม่มีเกษตรกรผู้นำคนไหนนับถือศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาขงจื้อเลย

ส่วนการนับถือศาสนาของเกษตรกรลูกบ้าน พบว่า เกษตรกรลูกบ้านทั้งไกลเขตและไกลเขต นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 96.30 ซึ่งเป็นไกลเขต จำนวน 27 คน และไกลเขตจำนวน 25 คน นอกจากนี้เกษตรกรลูกบ้านยังนับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 3.70 ซึ่งจะพบในพื้นที่ไกลเขตเท่านั้น ส่วนศาสนาคริสต์และศาสนาขงจื้อ จากการออกสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถามเกษตรกร ไม่พบเกษตรกรคนใดนับถือศาสนาอื่นเลย

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมดของเกษตรกร

จำนวนสมาชิก	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
เพศชาย	8	10	18	43.91
เพศหญิง	12	11	23	56.09
รวม	20	21	41	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
เพศชาย	75	80	155	45.32
เพศหญิง	94	93	187	54.68
รวม	169	173	342	100.00

จากการศึกษาตารางที่ 3 พบว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรผู้นำ ซึ่งได้จากการสอบถามจากครอบครัวเกษตรกรผู้นำ ทั้งใกล้เขตและไกลเขตมา จำนวน 6 ครอบครัว เป็นเพศชายจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 43.91 เป็นเพศหญิง 23 คน คิดเป็นร้อยละ 56.09 รวมทั้งเพศชายและเพศหญิง 41 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ส่วนจำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรลูกบ้าน ซึ่งผู้ศึกษาได้สอบถามเกษตรกรลูกบ้าน ทั้งใกล้เขตและไกลเขต จำนวน 54 ครอบครัว พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 45.32 เป็นเพศหญิงจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 54.68 รวมทั้งเพศชายและเพศหญิง 342 คน คิดเป็นร้อยละ 100

เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมดของเกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน จำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4 แสดงอายุของเกษตรกรที่ใช้แรงงานทางการเกษตร

รายการ	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม
จำนวนสมาชิก			
เกษตรกรผู้นำ	10	9	19
เกษตรกรลูกบ้าน	78	100	188
รวม	88	119	207
อายุเฉลี่ย			
เกษตรกรผู้นำ	29.50	26.61	28.13
เกษตรกรลูกบ้าน	32.42	30.23	31.14
รวม	32.09	29.95	30.86
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน			
เกษตรกรผู้นำ	8.00	9.94	9.09
เกษตรกรลูกบ้าน	10.17	11.34	10.92
รวม	9.99	11.28	10.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณใกล้เขต จากการสอบถามเกษตรกรจำนวน 30 ครอบครัว พบว่า มีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานทางการเกษตร จำนวน 88 คน ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 32.09 ปี มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.99 และช่วงอายุของเกษตรกรที่เป็นแรงงานที่มีจำนวนมากที่สุด มีอายุตั้งแต่ 22.10 - 42.08 ปี

บริเวณไกลเขต จากการสอบถามเกษตรกรจำนวน 30 ครอบครัว เช่นกัน พบว่า มีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานทางการเกษตรจำนวน 119 คน ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 29.95 ปี มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.28 และช่วงอายุเกษตรกรที่เป็นแรงงาน มีจำนวนมากที่สุด มีอายุตั้งแต่ 18.67 - 41.23 ปี

จากการสอบถามเกษตรกรผู้นำจำนวน 6 ครอบครัว และเกษตรกรลูกบ้านจำนวน 54 ครอบครัว พบว่า เกษตรกรผู้นำมีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานทางการเกษตรจำนวน 19 คน ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 28.13 ปี มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.09 และช่วงอายุของเกษตรกรที่เป็นแรงงานทางการเกษตร มีจำนวนมากที่สุด มีอายุตั้งแต่ 19.04 - 37.22 ปี

แต่เกษตรกรลูกบ้านพบว่า มีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานทางการเกษตร จำนวน 188 คน ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 31.14 ปี มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.92 และช่วงอายุของเกษตรกรที่เป็นแรงงานทางการเกษตร มีจำนวนมากที่สุด มีอายุตั้งแต่ 20.22 - 42.06 ปี

จากการศึกษาตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า บริเวณใกล้เขต พบว่าช่วงอายุของเกษตรกรที่เป็นแรงงานทางการเกษตรที่มีจำนวนมากที่สุด มีอายุตั้งแต่ 21.10 - 42.08 ปี ส่วนบริเวณไกลเขต พบว่า ช่วงอายุของเกษตรกรที่เป็นแรงงานทางการเกษตร ที่มีจำนวนมากที่สุด มีอายุตั้งแต่ 18.67 - 41.23 ปี

ส่วนทางด้านเกษตรกรผู้นำ พบว่าช่วงอายุของเกษตรกรที่เป็นแรงงานทางการเกษตรที่มีจำนวนมากที่สุด มีอายุตั้งแต่ 19.04 - 37.22 ปี และทางด้านเกษตรกรลูกบ้าน พบว่า ช่วงอายุของเกษตรกรที่เป็นแรงงานทางการเกษตร ที่มีจำนวนมากที่สุด มีอายุตั้งแต่ 20.22 ถึง 42.06 ปี

จากการสอบถามเกษตรกรรวมทั้งหมด 60 ครอบครัว พบว่า มีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานทางการเกษตรจำนวน 207 คน ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 30.86 ปี มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.80 และพบว่าเกษตรกรที่เป็นแรงงานทางการเกษตร มีอายุตั้งแต่ 20.66 - 41.66 ปี

มีจำนวนมากที่สุด

ตารางที่ 5 แสดงอาชีพทรงของเกษตรกร

อาชีพทรง	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรหมู่บ้าน				
ทำนา	-	-	-	-
ทำไร่	-	-	-	-
ทำสวนผลไม้	1	1	2	33.33
ทำสวนผัก	-	-	-	-
เลี้ยงสัตว์(รวมเลี้ยงปลา)	1	-	1	16.67
ค้าขาย	-	-	-	-
รับจ้าง	-	2	2	33.33
เพาะเห็ด	-	-	-	-
ข้าราชการ	-	-	-	-
ไม่มีอาชีพทรง	1	-	1	16.67
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
ทำนา	-	-	-	-
ทำไร่	-	-	-	-
ทำสวนผลไม้	4	7	11	20.37
ทำสวนผัก	-	-	-	-
เลี้ยงสัตว์(รวมเลี้ยงปลา)	5	1	6	11.12
ค้าขาย	2	-	2	3.70
รับจ้าง	6	5	11	20.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพทรง	ไกลเขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เพาะเห็ด	1	-	1	1.85
ข้าราชการ	1	-	1	1.85
ไม่มีอาชีพทรง	8	14	22	40.74
รวม	27	27	54	100.00

จากการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพทรงของเกษตรกร ปรากฏว่า เกษตรกรผู้นำในจำนวน 6 คน มีอาชีพทรง ทำสวนผลไม้ เช่น มะม่วง มะพร้าว มีจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีการเลี้ยงสัตว์(ปลา) เป็นอาชีพทรง จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 และรับจ้างเป็นอาชีพทรง 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 และอีก 1 ราย ที่ไม่มีอาชีพทรง คิดเป็นร้อยละ 16.67 ซึ่งจะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้นำไกลเขตมีอาชีพทรง คือ ทำสวน เลี้ยงปลา และไม่มีอาชีพทรง อย่างละ 1 ราย ส่วนเกษตรกรผู้นำไกลเขต มีอาชีพทรง คือ ทำสวน จำนวน 1 ราย และรับจ้างเป็นอาชีพทรง 2 ราย

อาชีพทรงของเกษตรกรลูกบ้าน ส่วนมากพบว่า เกษตรกรลูกบ้านไม่มีอาชีพทรง 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.74 รองลงมามีอาชีพทรงในการทำสวน จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.37 ซึ่งเท่ากับกับมีอาชีพทรงรับจ้าง รองลงมาเป็นอนันต์ 3 ไค้แก้ว มีอาชีพเลี้ยงปลาเป็นอาชีพทรง มีจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.12 ก้าชายเป็นอาชีพทรงมีจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.70 เพาะเห็ดเป็นอาชีพทรง 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.85 และมีข้าราชการเป็นอาชีพทรง 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.85

แต่จะเห็นได้ว่า เกษตรกรลูกบ้านที่อยู่ไกลเขต ไม่มีอาชีพทรงจำนวน 14 ราย ส่วนไกลเขต ไม่มีอาชีพทรงเพียง 8 ราย อาชีพทรงที่เกษตรกรลูกบ้านที่อยู่ไกลเขตทำกันมากที่สุด ได้แก่ รับจ้าง เลี้ยงปลา ทำสวน ก้าชาย ตามลำดับ ส่วนอาชีพทรงของเกษตรกรลูกบ้านที่อยู่ไกลเขตทำกันมากที่สุด ไค้แก้ว ทำสวน รับจ้าง เลี้ยงปลา ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงลักษณะการทำนาของเกษตรกร

ลักษณะการทำนา	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
นาคำ	-	-	-	-
นาหว่าน	1	-	1	16.67
น่าน้ำตม	2	3	5	83.33
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
นาคำ	-	-	-	-
นาหว่าน	10	5	15	27.78
น่าน้ำตม	17	22	39	72.22
รวม	27	27	54	100.00

ลักษณะการทำนาของเกษตรกรผู้นำ ในจำนวน 6 คน พบว่า เกษตรกรผู้นำทำนาแบบนาหว่านธรรมดก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และทำน่าน้ำตม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ส่วนการทำนาแบบนาคำ ไม่พบเกษตรกรผู้นำทำกันเลย

ส่วนลักษณะการทำนาของเกษตรกรลูกบ้าน ในจำนวน 54 คน พบว่าเกษตรกรลูกบ้าน รวมทั้งใกล้เขตและไกลเขต ทำนาแบบนาหว่านธรรมดก 15 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และทำนาแบบน่าน้ำตม 39 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 ส่วนการทำนาแบบนาคำ ไม่พบเกษตรกรลูกบ้านทำกันเลย

จากการศึกษาตารางที่ 6 พบว่า เกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน ไม่ว่าจะอยู่ใกล้เขตหรืออยู่ไกลเขต มักจะทำนาทำกันแบบน่าน้ำตมเป็นส่วนมาก

ตารางที่ 7 แสดงการใช้พื้นที่ของเกษตรกร

พื้นที่ เกษตรกร	ไกลเขต		รวม	ร้อยละ
	จำนวนไร่	จำนวนไร่		
เกษตรกรผู้นำ				
กข. 21	12	-	12	5.38
กข. 23	46	20	66	29.60
ชาวหลวง	35	30	65	29.15
พานทอง	10	20	30	13.45
อื่นๆ	-	50	50	22.42
รวม	103	120	223	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
กข. 21	256	131	387	18.01
กข. 23	387	419	806	37.51
ชาวหลวง	287	145	432	20.10
พานทอง	128	130	258	12.00
อื่นๆ	-	266	266	12.38
รวม	1,058	1,091	2,144	100.00

หมายเหตุ : อื่นๆ ได้แก่พื้นที่ กข. 1, เหลืองโปลา, ชำเหลือง, อ.บ.153, กลองหลวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาการใช้พื้นที่ของเกษตรกร เขตลาคกระบึง พบว่า เกษตรกรผู้ทำ
รวมทั้งไกลและไกลเขต ซึ่งผู้ทำการศึกษาได้ทำการสำรวจจากเกษตรกรผู้ทำ 6 คน ซึ่งมีพื้นที่
ที่ทำนาทั้งหมด 223 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100 อันได้แก่พื้นที่ไร่ กข. 21 จำนวน 12 ไร่
คิดเป็นร้อยละ 5.38 กข. 23 จำนวน 66 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.60 พันธุ์ข้าวหลวง
จำนวน 65 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.15 พันธุ์พานทอง จำนวน 30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.45
และพันธุ์ข้าวอื่นๆ จำนวน 50 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.42

ส่วนการใช้พื้นที่ของเกษตรกรลูกบ้าน ทั้งไกลและไกลเขต ผู้ทำการศึกษาได้
ออกสำรวจจากเกษตรกรลูกบ้าน 54 คน ซึ่งมีพื้นที่ทำนารวมกันทั้งหมด 2,149 ไร่ คิดเป็น
ร้อยละ 100 ประกอบด้วยพื้นที่ไร่ กข. 21 จำนวน 387 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.01 พันธุ์
กข. 23 จำนวน 806 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.51 พันธุ์ข้าวหลวง จำนวน 432 ไร่ คิดเป็น
ร้อยละ 20.10 พันธุ์พานทอง จำนวน 258 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.00 และพันธุ์ข้าวอื่นๆ
อีกจำนวน 266 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.38

จากการศึกษาตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้ทำนานิยมใช้พื้นที่ไร่ กข. 23
พันธุ์ข้าวหลวง พันธุ์ข้าวพานทอง มากตามลำดับ ส่วนเกษตรกรลูกบ้านนิยมใช้พื้นที่ไร่
กข. 23 พันธุ์ข้าวหลวง และ กข. 21 มากตามลำดับ

นอกจากนี้ยังจะเห็นได้ว่า เกษตรกรลูกบ้านไกลเขต นิยมใช้พื้นที่ไร่เหล่านี้ทำนา
มากตามลำดับ คือ พันธุ์ กข. 23 พันธุ์ข้าวหลวง พันธุ์ กข. 21 ส่วนเกษตรกรลูกบ้านไกล
เขตนิยมใช้พื้นที่ไร่ กข. 23 พันธุ์ข้าวหลวง พันธุ์ กข. 21 และพันธุ์ข้าวพานทอง มาก
ตามลำดับ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า เกษตรกรเขตลาคกระบึงส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่ไร่ กข.23
และพันธุ์ข้าวหลวง มากที่สุด

ตารางที่ 8 แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดิน	ไกลเขต(ราย)	ไกลเขต(ราย)	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด	2	-	2	33.33
เป็นของตนเองและเช่า บางส่วน	-	1	1	16.67
เป็นที่ดินเช่าทั้งหมด	1	2	3	50.00
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด	6	1	7	12.96
เป็นของตนเองและเช่า บางส่วน	7	11	18	33.33
เป็นที่ดินเช่าทั้งหมด	14	15	29	53.71
รวม	27	27	54	100.00

ผู้ทำการศึกษาได้ออกสำรวจจากเกษตรกรผู้นำจำนวน 6 คน พบว่าเกษตรกรผู้นำ
มีที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เป็นของตนเองบ้างและ
เช่าบางส่วนบ้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และเป็นที่ดินเช่าทั้งหมด จำนวน
3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ส่วนเกษตรกรลูกบ้าน ได้สำรวจจากเกษตรกรจำนวน 54 คน พบว่าเกษตรกรลูก
บ้านที่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 12.96 เป็นที่ดินของตนเองบ้าง
และเช่าบางส่วน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเป็นที่ดินเช่าทั้งหมด จำนวน
29 คน คิดเป็นร้อยละ 53.71

จากการศึกษาตารางที่ 8 เกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้านมีที่ดินที่ต้องเช่าทำกิน เป็นส่วนมาก และเกษตรกรบางคนมีที่ดินเป็นของตนเองและเช่าบางส่วน ก็ยังคงมีบ้าง แต่ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ส่วนพื้นที่ไกลเขตมีที่ดินเป็นของตนเองมากกว่าพื้นที่ไกลเขต และพื้นที่ไกลเขตมีขนาดพื้นที่เช่าน้อยกว่าพื้นที่ไกลเขต

ตารางที่ 9 แสดงรายไคของเกษตรกร

รายไคจาก	ไกลเขต(บาท)	ไกลเขต(บาท)	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
ข้าว	127,400	155,200	282,600	70.54
ทำสวน	20,000	90,000	110,000	27.46
เลี้ยงสัตว์(ปลา)	4,000	-	4,000	1.00
ค้าขาย	-	-	-	-
รับจ้าง	-	4,000	4,000	1.00
อื่นๆ	-	-	-	-
รวม	151,400	249,200	400,600	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
ข้าว	1,185,700	1,252,200	2,437,900	78.61
ทำสวน	49,000	190,300	239,300	7.72
เลี้ยงสัตว์(ปลา)	241,200	105,000	346,200	11.16
ค้าขาย	27,000	-	27,000	0.87
รับจ้าง	30,000	16,000	46,000	1.48
อื่นๆ	5,000	-	5,000	0.16
รวม	1,537,900	1,563,500	3,101,400	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ทำการศึกษาได้สำรวจเกษตรกรผู้นำจำนวน 6 คน พบว่า เกษตรกรผู้นำมีรายได้จากการปลูกข้าว จำนวน 282,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.54 ของรายได้ทั้งหมด รายได้จากการทำสวนมะม่วงและมะพร้าว จำนวน 110,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.46 รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่ได้จากการเลี้ยงปลา จำนวน 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.00 และเกษตรกรผู้นำ มีรายได้จากการรับจ้างทั่วไป จำนวน 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.00 รวมรายได้ทั้งหมดของเกษตรกรผู้นำเท่ากับ 400,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 100.00

ส่วนรายได้ที่ผ่านมาจากเกษตรกรลูกบ้าน ผู้ศึกษาได้ออกสำรวจเกษตรกรลูกบ้านจำนวน 54 คน พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการปลูกข้าว 2,437,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.61 และมีรายได้จากการทำสวนมะม่วง มะพร้าว เป็นจำนวนเงิน 239,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.72 นอกจากนี้ยังมีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการเลี้ยงปลา เป็นจำนวนเงิน 346,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.16 รายได้จากการรับจ้าง เป็นจำนวนเงิน 46,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.48 แต่เกษตรกรลูกบ้านบางคนยังมีอาชีพค้าขาย ซึ่งคิดเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 27,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.87 และรายได้อื่นๆ เช่น เพาะเห็ด ปลูกผักกะเฉด เป็นเงิน 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.16 รวมรายได้ทั้งหมดของเกษตรกรลูกบ้าน เป็นเงิน 3,101,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

จากการศึกษาตารางที่ 9 พบว่า เกษตรกรผู้นำมีรายได้จากการปลูกข้าวและรายได้จากการทำสวนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเกษตรกรลูกบ้านมีรายได้จากการปลูกข้าว เลี้ยงปลา และทำสวน มากตามลำดับ นอกจากนี้เกษตรกรลูกบ้านที่อยู่ใกล้เขต มีรายได้จากการปลูกข้าว น้อยกว่าไกลเขต พื้นที่ไกลเขตเป็นพื้นที่ที่ทำสวนกันมาก จึงทำให้เกษตรกรลูกบ้านที่อยู่ใกล้เขตมีรายได้จากการทำสวนมากกว่าไกลเขต แต่ในทางกลับกัน พื้นที่บริเวณใกล้เขตมีการเลี้ยงปลากันมาก จึงมีผลทำให้เกษตรกรลูกบ้านที่อยู่ใกล้เขตมีรายได้จากการเลี้ยงปลา มากกว่าไกลเขต

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนเกษตรกรที่รู้จักและไม่รู้จักเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล

ลักษณะคำถาม	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
รู้จักเกษตรตำบล	3	3	6	100.00
ไม่รู้จักเกษตรตำบล	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
รู้จักเกษตรตำบล	19	22	41	75.93
ไม่รู้จักเกษตรตำบล	8	5	13	24.07
รวม	27	27	54	100.00

จากการออกสำรวจเกษตรกรผู้นำจำนวน 6 คน พบว่า เกษตรกรผู้นำทั้ง 6 คน รู้จักชื่อเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบลเป็นอย่างดี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100

ส่วนเกษตรกรลูกบ้าน ผู้ทำการศึกษาได้สำรวจเกษตรกรลูกบ้านจำนวน 54 คน พบว่า เกษตรกรลูกบ้านจำนวน 41 คน รู้จักชื่อเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบลเป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 75.93 และเกษตรกรลูกบ้านที่ไม่รู้จักชื่อเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบล จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 24.07 รวมเกษตรกรลูกบ้านทั้งหมดเท่ากับ 54 คน คิดเป็นร้อยละ 100

จากการศึกษาจากตารางที่ 10 พบว่า เกษตรกรผู้นำส่วนใหญ่รู้จักชื่อเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบลเป็นอย่างดี ส่วนเกษตรกรลูกบ้าน มีบางคนที่ไม่รู้จักเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบล ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.07 ทั้งนี้ว่ามากพอสมควร ดังนั้นเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลควรจะดูแลเกษตรกรลูกบ้านให้ทั่วถึง เพื่อการพัฒนาทางด้านการเกษตรจะได้ดีขึ้น

ส่วนพื้นที่ใกล้เขตกับไกลเขต เกษตรกรไม่รู้จักเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล มีความแตกต่างกันเพียง 3 คนเท่านั้น นั่นคือเกษตรกรใกล้เขตรู้จักเกษตรตำบลน้อยกว่าไกลเขต

หมายเหตุ การรู้จักเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลหมายถึง การรู้จักชื่อหรือการบอกลักษณะรูปร่างหน้าตาได้ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 แสดงโอกาสพบปะระหว่างเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลกับเกษตรกร

โอกาสพบ	ไกล้นเขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
ไต่พบปะบ่อยๆ	1	2	3	50.00
เคยพบปะบ้างแต่ไม่บ่อยนัก	2	1	3	50.00
ไม่ เคยพบปะเลย	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
ไต่พบปะบ่อยๆ	4	13	17	31.48
เคยพบปะบ้างแต่ไม่บ่อยนัก	14	9	23	42.59
ไม่ เคยพบปะเลย	9	5	14	25.93
รวม	27	27	54	100.00

หมายเหตุ พบปะบ่อยๆ, พบปะบ้างแต่ไม่บ่อยนัก เป็นการบอกตามความรู้สึกของเกษตรกร การพบปะระหว่างเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลกับเกษตรกร ซึ่งผู้ศึกษาได้สอบถามจาก เกษตรกรผู้นำ จำนวน 6 คน โดยสอบถามแขวงละ 1 คน ผลปรากฏว่าเกษตรกร ผู้นำไต่พบปะเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลบ่อยๆจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเกษตรกร ผู้นำบางคนได้เคยพบปะเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบลบ้างแต่ไม่บ่อยนัก จำนวน 3 คน คิด เป็นร้อยละ 50 นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้สอบถามเกษตรกรผู้นำ พบว่า ไม่มีเกษตรกรผู้นำคนใด เลยที่ไม่เคยพบปะกับเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบล

ส่วนทางคณ เกษตรกรลูกบ้าน เท่าที่สอบถามเกษตรกรลูกบ้านจำนวน 54 คน พบ ว่า เกษตรกรลูกบ้านไต่พบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลบ่อยๆ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 31.48 และเกษตรกรลูกบ้านเคยพบปะเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบลบ้าง แต่ไม่บ่อยนัก จา นวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 42.59 นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้สอบถามเกษตรกรลูกบ้านบางคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บอกว่าไม่เคยไต่พบปะกับเจ้าหน้าที่พนักงานเกษตรตำบลเลย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93

ส่วนทางตำบลใกล้เคียง ผู้ศึกษาได้สำรวจจากเกษตรกรจำนวน 30 คน พบว่า เกษตรกรไต่พบปะเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลบ่อยๆเพียงจำนวน 5 คน และเกษตรกรบางคนเคยพบปะเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลบ้างแต่ไม่บ่อยนัก จำนวน 16 คน นอกจากนี้ยังตรวจพบว่า เกษตรกรบางคนไม่เคยไต่พบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเลย จำนวน 9 คน แต่ทางตำบลใกล้เคียงนั้น ได้สอบถามจากเกษตรกรลูกบ้านจำนวน 30 คนเช่นกัน ได้พบว่า เกษตรกรที่ไต่พบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลบ่อยๆ จำนวน 15 คน และเกษตรกรบางคนได้เคยพบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลบ้างแต่ไม่บ่อยนัก จำนวน 10 คน นอกจากนี้ยังตรวจพบว่า เกษตรกรที่ไม่เคยไต่พบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเลย จำนวน 5 คน

จากการศึกษาจากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้นำส่วนใหญ่จะเคยพบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล และไม่มีเกษตรกรผู้นำคนใดที่ไม่เคยพบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล แต่จะเห็นได้ว่า เกษตรกรลูกบ้านบางคนไม่เคยไต่พบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเลยก็ยังคงมีอยู่บ้าง ส่วนทางตำบลใกล้เคียงและใกล้เคียงนั้นยังพบว่า เกษตรกรลูกบ้านใกล้เคียงไม่เคยพบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเลย มีอัตราส่วนสูงกว่าพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งทั้งใกล้เคียงและใกล้เคียงไม่น่าจะแตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 12 แสดงสถานที่ที่เกษตรกรเคยพบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล

สถานที่	ไกลเขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
ไปหาที่สำนักงาน	-	1	1	16.67
เกษตรตำบลมาหาเกษตรกร	2	2	4	66.66
พบโดยบังเอิญ	1	-	1	16.67
จุดนัดพบ	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
ไปหาที่สำนักงาน	3	6	9	16.67
เกษตรตำบลมาหาเกษตรกร	14	10	24	44.44
พบโดยบังเอิญ	3	2	5	9.26
จุดนัดพบ	7	9	16	29.63
รวม	27	27	54	100.00

จากการสอบถามเกษตรกรผู้นำทั้งหมด 6 คน ซึ่งได้สอบถามมาแขวงละ 1 คน จะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้นำไปหาเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และยังสอบถามพบว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลลงมาพบเกษตรกรผู้นำเอง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 โอกาสที่เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลกับเกษตรกรผู้นำพบกันโดยบังเอิญ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ส่วนการพบกันที่จุดนัดพบนั้นมีบ้าง แต่ส่วนใหญ่แล้วเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลจะมาหาเกษตรกรผู้นำเอง โดยเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลจะให้เกษตรกรผู้นำเป็นผู้ทำแปลงสาธิตตัวอย่าง ดังนั้นเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลจึงต้องไปมาหาสู่เกษตรกรผู้นำเป็นประจำเพื่อติดตามดูแลแปลงสาธิตตัวอย่าง ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเชื่อกันที่เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเคยพบกันมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่หากบ้านเกษตรกรรูกบ้านนี้ ได้สอบถามจากเกษตรกรรูกบ้านจำนวน 54 คน พบว่า เกษตรกรรูกบ้านไปพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.68 และเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลออกมาพบเกษตรกรรูกบ้านเอง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 โอกาสพบกันเองโดยบังเอิญ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.26 และพบกันตามจุดนัดพบ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 29.63

จากการศึกษาตารางที่ 12 พบว่า สถานที่ที่เกษตรกรผู้นำเคยพบปะกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลอยู่เป็นประจำ นั่นคือเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลจะออกมาหาเกษตรกรผู้นำเอง โดยจะออกมาเยี่ยมเยียนบ้าง และติดตามดูแลแปลงสาธิตตัวอย่างบ้าง ส่วนหากบ้านเกษตรกรรูกบ้านนั้น เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลออกมาพบเกษตรกรในอัตราที่สูง รองลงมาได้แก่การพบกันตามจุดนัดพบ ส่วนหากบ้านใกล้เขตและไกลเขตก็เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 13 แสดงระยะเวลาที่เกษตรกรต้องการพบเกษตรตำบล

ต้องการพบเมื่อ	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
รับบริการปุ๋ย ยา พันธุ์พืช	1	2	3	50.00
ขอคำแนะนำ (เกษตรกรไม่กล้าตอบ)	2	1	3	50.00
	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรรูกบ้าน				
รับบริการปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ	15	12	27	50.00
ขอคำแนะนำ	12	12	24	44.44
(เกษตรกรไม่กล้าตอบ)	-	3	3	5.56
รวม	27	27	54	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการออกสำรวจเกษตรกรผู้นำทั้ง 6 แขวงๆละ 6 คน พบว่าเกษตรกรผู้นำจำนวน 3 คนที่ต้องการขอพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเมื่อมีการให้บริการ ปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 50.00 และต้องการพบเพื่อขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

แต่เกษตรกรลูกบ้านเท่าที่ได้สอบถามมาทุกแขวง จำนวน 54 คน ผลปรากฏว่าเกษตรกรลูกบ้านต้องการพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเมื่อมีการให้บริการ ปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเกษตรกรลูกบ้านต้องการพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเพื่อขอคำแนะนำ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 นอกจากนี้ยังตรวจพบว่า เกษตรกรลูกบ้านจำนวน 3 คน ไม่กล้าตอบคำถาม คิดเป็นร้อยละ 5.56

ส่วนทางบริเวณใกล้เคียงนั้น ผู้ศึกษาได้ทำการสอบถามเกษตรกรจำนวน 30 คน พบว่าเกษตรกรต้องการพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเมื่อมีการให้บริการ ปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ จำนวน 16 คน และต้องการพบเพื่อขอคำแนะนำจำนวน 14 คน แต่ทางบ้านบริเวณใกล้เคียงได้สอบถามจากเกษตรกรจำนวน 30 คน พบว่าเกษตรกรต้องการพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเพื่อรับบริการ ปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ จำนวน 14 คน และต้องการพบเพื่อขอคำแนะนำจำนวน 13 คน นอกจากนี้ยังตรวจพบว่าเกษตรกรไม่กล้าตอบคำถามนี้จำนวน 3 คน

จากการศึกษาตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรผู้นำต้องการพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเพื่อรับบริการปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ ในอัตราส่วนที่เท่าๆกันนั้นต้องการพบเพื่อขอคำแนะนำ ส่วนเกษตรกรลูกบ้านต้องการพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเมื่อมีการให้บริการ ปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ มากกว่าต้องการพบเพื่อขอคำแนะนำ นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรลูกบ้านบางคนไม่กล้าตอบคำถาม เพราะมีความรู้สึกอาย แต่ก็ยังคงมีส่วนน้อย ส่วนบริเวณใกล้เคียงและไกลเขตนั้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเมื่อรับบริการ ปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ มากกว่าต้องการพบเพื่อขอคำแนะนำ

ตารางที่ 14 แสดงความยากง่ายในการพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงานของเกษตรกร

โอกาสพบที่สำนักงาน	ไกลเขต	ใกล้เขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
พบทุกครั้งที่ไม่พบ	-	-	-	-
พบเป็นส่วนใหญ่	2	1	3	50.00
พบน้อย	1	2	3	50.00
ไม่พบเลย	-	-	-	-
ไม่เคยไปพบที่สำนักงาน	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
พบทุกครั้งที่ไม่พบ	-	3	3	5.55
พบเป็นส่วนใหญ่	11	5	16	29.63
พบน้อย	6	9	15	27.78
ไม่พบเลย	-	-	-	-
ไม่เคยไปพบที่สำนักงาน	10	10	20	37.04
รวม	27	27	54	100.00

เกษตรกรบางคนมีปัญหาทางการเกษตร เช่น มีโรคหรือศัตรูพืชระบาด จึงจำเป็นต้องไปปรึกษาเจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน เพื่อจะได้ป้องกันกำจัดให้ทันเหตุการณ์ ฉะนั้นผลของการสอบถามเกษตรกร ซึ่งได้สอบถามเกษตรกรผู้นำ แขวงละ 1 คน รวมทั้งหมด 6 แขวง ซึ่งพบว่าเกษตรกรผู้นำได้เคยไปพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงาน มีโอกาสได้พบกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และยิ่งปรากฏว่าเกษตรกรผู้นำจำนวน 3 คนที่ไปพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงานแล้วพบน้อย คิดเป็นร้อยละ 50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และยังไม่ปรากฏว่าเกษตรกรผู้นำคนใดไม่พบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงานแล้วไม่ไปพบเกษตรตำบลเลย และยังไม่มีการนำคนใดไม่เจอไปพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงานเลย

ส่วนเกษตรกรลูกบ้าน เฝ้าที่สอบถามจำนวน 54 คน พบว่า ในการไปพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงาน และไปพบเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่ไม่พบ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.55 และพบเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 29.63 แต่ก็มีเกษตรกรลูกบ้านที่ไม่ไปแล้วมีโอกาสน้อย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และมีเกษตรกรลูกบ้านที่ไม่เจอไปพบที่สำนักงานเลย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04

บริเวณพื้นที่ใกล้เขต ซึ่งได้สอบถามเกษตรกรจำนวน 30 คน ปรากฏว่าเกษตรกรไปพบเจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน ส่วนมากจะพบกันเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 13 คน และพบน้อยจกัจำนวน 7 คน และไม่เจอไปพบที่สำนักงานเลย จำนวน 10 คน

แต่บริเวณพื้นที่ไกลเขต ซึ่งสอบถามจากเกษตรกรจำนวน 30 คน ปรากฏว่าเกษตรกรไปพบเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานแล้วพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลทุกครั้งที่ไม่พบ จำนวน 3 คน และพบเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 6 คน พบน้อย จำนวน 11 คน นอกจากนี้ยังสอบถามพบว่า เกษตรกรไกลเขตไม่เจอไปพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงานเลย จำนวน 10 คน

จากการศึกษาตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรเมื่อไปหาเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงาน ส่วนใหญ่จะเจอกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเสมอ แต่ก็ยังมีเกษตรกรบางคนที่ไม่เจอมาพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงานก็ยังคงมีอยู่ ซึ่งตรวจพบทั้งใกล้เขตและไกลเขตในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 15 แสดงความต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตรของเกษตรกร

ระดับความต้องการที่ปรึกษา	คะแนนเฉลี่ย		รวม	χ^2
	ไกลเขต	ใกล้เขต		
เกษตรกรผู้นำ	3.00	3.00	3.00	0.000
เกษตรกรลูกบ้าน	2.66	2.66	2.66	
รวม	2.70	2.70	2.70	

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 เนื่องจาก $d.f = (2-1)(2-1) = 1$ ถ้า χ^2 ที่เปิดได้จากตาราง = 3.84 และที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 $d.f = 1$ ถ้า χ^2 ที่เปิดได้จากตาราง = 6.63

จากการศึกษาค่า χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.0000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3.84 และ 6.63 นั้นหมายความว่า เกษตรกรผู้นำกับเกษตรกรลูกบ้าน มีระดับความต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตรจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่แตกต่างกัน

ส่วนบริเวณใกล้เขตและบริเวณไกลเขต ผลของการทดสอบ ปรากฏว่าเกษตรกรมีระดับความต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตรจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่แตกต่างกันเลย

ตารางที่ 16 แสดงแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเกษตรของเกษตรกร

เมื่อเกิดปัญหาทางค้ำานอาชีพ	ไกล่ชเขต	ไกล่ชเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
ปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล	-	2	2	33.33
ปรึกษานุคคลในครอบครัว	3	1	4	66.67
ปล่อยเลยตามเลย ไม่แก้ไข	-	-	-	-
ตัวเกษตรกรเอง	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
ปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล	-	16	16	29.63
ปรึกษานุคคลในครอบครัว	26	10	36	66.67
ปล่อยเลยตามเลย ไม่แก้ไข	-	-	-	-
ตัวเกษตรกรเอง	1	1	2	3.70
รวม	27	27	54	100.00

ในการทำดารเกษตร เกษตรกรย่อมมีปัญหาลงค้ำานอาชีพ เช่น ปัญหาทางค้ำานศัตรูพืช โรคแมลง วัชพืช ตลอดจนการใส่ปุ๋ย และปัญหาอื่นๆ เมื่อเกษตรกรมีปัญหาลงค้ำานอาชีพในอค์ที่ผ่านมมา เกษตรกรเคยปรึกษาใครบ้าง ดังไค้แจกแจงไว้ในตารางข้างบนแล้ว

จากการไค้ออกไปสอบถามเกษตรกรผู้นำทุกชวง จำนวน 6 คน พบว่า มีเกษตรกรผู้นำ จำนวน 2 คน ที่ปรึกษากับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ถิคเป็นร้อยละ 33.33 และปรึกษากับบุคคลในครอบครัวของตนเอง จำนวน 4 คน ถิคเป็นร้อยละ 66.67

แต่เกษตรกรลูกบ้าน ผู้ที่ศึกษาไค้สอบถามเกษตรกรทุกชวง จำนวน 54 คน พบว่า เมื่อเกษตรกรมีปัญหาลงค้ำานอาชีพของค่น เขาจะปรึกษากับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล จำนวน

16 คน ทิศเป็นร้อยละ 29.63 และปรึกษามุทกถาในครอบครัว จำนวน 36 คน ทิศเป็นร้อยละ 66.67 นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรเป็นที่ปรึกษาแก่ตัวเขาเอง จำนวน 2 คน ทิศเป็นร้อยละ 3.70

จากการศึกษาตารางที่ 16 ผลปรากฏว่า เกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้านส่วนใหญ่แล้ว เมื่อเขาเกิดปัญหาทางคานอาชีพ เกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้านจะปรึกษามุทกถาในครอบครัวของตนเองเป็นหลัก และปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเป็นรอง นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้านไม่เคยปล่อยปัญหาทางคานอาชีพของตนเลยตามเลย โดยไม่มีการแก้ไขปัญหาโดยเด็ดขาด

ส่วนทางคานบริเวณใกล้เขต ส่วนใหญ่เมื่อเกิดปัญหาทางคานอาชีพ เกษตรกรตัวเขาเองจะปรึกษากับมุทกถาในครอบครัวของตน แต่บริเวณไกลเขต เกษตรกรส่วนมากจะปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล และทั้งใกล้เขตและไกลเขต ไม่มีเกษตรกรคนใดปล่อยปัญหาอาชีพของตนเลยตามเลย โดยที่ไม่มีการปรึกษาใครอย่างเด็ดขาด

นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรทุกแขวง จำนวน 60 คน ที่สำรวจมา พบว่าเมื่อเกิดปัญหาทางคานอาชีพของตนแล้ว เกษตรกรเองจะปรึกษามุทกถาในครอบครัว หรือปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลแล้ว ตัวเกษตรกรจะค่อนข้างที่ปรึกษานั้นมาตัดสินใจโดยตัวเกษตรกรเอง เป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายอีกทีหนึ่ง ทิศเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 17 แสดงการได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรของเกษตรกร

ได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
เคยได้รับการอบรม	-	3	3	50.00
ไม่เคยได้รับการอบรม	3	-	3	50.00
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
เคยได้รับการอบรม	-	10	10	18.52
ไม่เคยได้รับการอบรม	27	17	44	81.48
รวม	27	27	54	100.00

เกษตรกรผู้นำที่ทำการเลือกสุ่มเอามาข้างละ 1 คน จะได้ทั้งหมด 6 คน พบว่าเกษตรกรผู้นำที่เคยเข้ารับการอบรมทางด้านการเกษตร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเกษตรกรผู้นำจำนวน 3 คน ไม่เคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 50.00 เช่นเดียวกัน

ส่วนทางคานเกษตรกรลูกบ้านที่เคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 และผู้ที่ไม่เคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48

จากการศึกษาตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร มีจำนวนคนน้อยกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้เข้ารับการอบรมทางด้านการเกษตร ส่วนบริเวณพื้นที่ใกล้เขต พบว่าเกษตรกรไม่เคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรเลย ส่วนทางบริเวณพื้นที่ไกลเขต จะเห็นว่าเกษตรกรยังเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรบ้าง แต่ก็ป็นอัตราส่วนที่น้อยกว่าเกษตรกรที่ไม่เคยได้เข้ารับการอบรม การอบรมทางด้านการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการอบรมเกี่ยวกับเรื่องหมู่บ้านพัฒนา เกษตรกรหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้นำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 แสดงการไต่ถามการแสดงการสาธิตทางการเกษตรของเกษตรกร โดยเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล

ได้รับชมการสาธิตทางการเกษตร	ไกลเขต (คน)	ไกลเขต (คน)	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
เคยชมการสาธิต	3	3	6	100.00
ไม่เคยชมการสาธิต	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
เคยชมการสาธิต	24	23	47	87.04
ไม่เคยชมการสาธิต	3	4	7	12.96
รวม	27	27	54	100.00

เกษตรกรผู้นำที่เลือกสุ่มมาทุกแขวงๆละ 1 คน รวม 6 คน ปรากฏว่าเกษตรกรผู้นำทั้งหมด จำนวน 6 คน เคยชมการสาธิตจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนเกษตรกรลูกบ้านทั้งหมด 54 คน ที่สอบถามมาได้ พบว่ามี 47 คน ที่เคยชมการสาธิตจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล คิดเป็นร้อยละ 87.04 และยังไม่ปรากฏพบว่าเกษตรกรลูกบ้าน จำนวน 7 คน ไม่เคยไต่ถามการสาธิตเลย คิดเป็นร้อยละ 12.96

ส่วนทางคานไกลเขตและไกลเขตนั้น จำนวนเกษตรกรที่ไต่ถามการสาธิตจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ทั้ง 2 เขต ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาจากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้นำส่วนใหญ่ได้รับชมการสาธิตการสาธิตเสียเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเกษตรกรลูกบ้านก็ทำนองเดียวกัน มีการตรวจพบว่าเกษตรกรเคยชมการสาธิตการสาธิตเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีเกษตรกรบางคนที่ไม่ไต่ถามการสาธิตจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ก็มีบ้างเล็กน้อย

นอกจากนี้ยังพบว่า แขวงที่ไกลเขตและไกลเขต ไต่ถามการสาธิตการสาธิตจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ก็ยังตรวจพบทั้ง 2 เขต ยังมีเกษตรกรบางคน ไม่เคยชมการสาธิตจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเลย แต่ก็มีจำนวนน้อยเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล โดยแยกเป็นกลุ่มใกล้เขตและไกลเขต

ความคิดเห็นและความรู้สึกของเกษตรกร	ระดับคะแนน		χ^2
	ใกล้เขต	ไกลเขต	
การรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล	1.85	2.11	0.6418
ความพึงพอใจในคำแนะนำ	2.11	2.03	
ความสนใจในคำแนะนำที่ได้รับ	2.07	1.92	

$d.f = 2$ ที่ $0.05 = 5.99$ ที่ $0.01 = 9.21$

จากการศึกษาตารางที่ 19 ค่า χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.6418 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5.99 นั้นหมายความว่า ความคิดเห็นและความรู้สึกของเกษตรกรในด้านการรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล และความพึงพอใจในคำแนะนำ ตลอดจนความสนใจในคำแนะนำของเกษตรกรบริเวณใกล้เขตและไกลเขต ทว่าเกษตรกรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นและความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตารางที่ 19.1 แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล โดยแยกเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน**

ความคิดเห็นและความรู้สึกของเกษตรกร	ระดับคะแนน		χ^2
	เกษตรกรผู้นำ	เกษตรกรลูกบ้าน	
การรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล	3.00	1.75	0.3869
ความพึงพอใจในคำแนะนำ	3.00	1.85	
ความสนใจในคำแนะนำที่ได้รับ	3.00	1.77	

$d.f=2$ ที่ $0.05 = 5.99$, ที่ $0.01 = 9.21$

จากการศึกษาตารางที่ 19.1 พบว่าค่า χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.3869 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5.99 นั้นหมายความว่า ความคิดเห็นและความรู้สึกของเกษตรกร ในด้านการรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล และความพึงพอใจในคำแนะนำ ตลอดจนความสนใจในคำแนะนำ ของเกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน พบว่า เกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้านมีความคิดและความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล

ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อเกษตรตำบล	ไกลเขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
มีประโยชน์	3	3	6	100.00
ไม่มีประโยชน์	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
มีประโยชน์	18	25	43	79.63
ไม่มีประโยชน์	9	2	11	20.37
รวม	27	27	54	100.00

จากการสอบถามความคิดเห็นของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้นำจำนวน 6 คน มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100.00 นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้สอบถามความคิดเห็นของเกษตรกรลูกบ้าน พบว่า เกษตรกรลูกบ้านจำนวน 43 คน มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน คิดเป็นร้อยละ 79.63 นอกจากนี้ยังตรวจพบเกษตรกรลูกบ้าน จำนวน 11 คน มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่มีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน

ส่วนบริเวณที่ไกลเขตพบว่า เกษตรกรจำนวน 21 คน ที่มีความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน และอีกจำนวน 9 คน มีความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่มีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน รวมทั้งหมด จำนวน 30 คน ที่สุ่มตัวอย่างมา

ส่วนบริเวณไกลเขต พบว่า เกษตรกรจำนวน 28 คน มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน และอีกจำนวน 2 คน มีความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่มีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน รวมจำนวน 30 คนที่เลือกสุ่มตัวอย่างมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาตารางที่ 20 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน ส่วนเกษตรกรลูกบ้าน ส่วนมากก็มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตน แต่ก็มีเกษตรกรลูกบ้านบางคนที่มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่มีประโยชน์ต่อหมู่บ้านก็ตั้งมืออยู่บ้าง ส่วนทางด้านบริเวณ โกลแซคและไกลแซค เกษตรกรลูกบ้านส่วนมากมีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ต่อหมู่บ้าน แต่ก็มีเกษตรกรลูกบ้านเพียงไม่กี่คนที่มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่มีประโยชน์ต่อหมู่บ้าน ซึ่งบริเวณไกลแซคจะมีจำนวนมากกว่าบริเวณไกลแซค

ผู้ทำการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ เพราะเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีการจัดบริการทางด้านต่างๆ เช่น แจกเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยาเคมี ฯลฯ ตลอดจนให้การเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรแก่เกษตรกร และเกษตรกรบางคนที่มีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่มีประโยชน์ต่อหมู่บ้าน เพราะเหตุว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่เอาใจใส่เกษตรกรอย่างจริงจัง จึงทำให้เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าไม่มีประโยชน์ต่อหมู่บ้านของตนเอง

ตารางที่ 21 แสดงเกษตรกรที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของเกษตรกรตำบล

เกษตรกรตำบลมีหน้าที่	ใกล้เขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรแก่				
เกษตรกร	2	2	4	66.66
เป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร				
(ทางด้านการเกษตร)	-	1	1	16.67
จัดบริการกันต่างๆเพื่ออำนวยความสะดวก				
แก่เกษตรกร	1	-	1	16.67
เป็นผู้ประสานงาน	-	-	-	-
ไม่ทราบ	-	-	-	-
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรแก่เกษตรกร				
แก่เกษตรกร	9	16	25	46.30
เป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร				
(ทางด้านการเกษตร)	6	1	7	12.96
จัดบริการกันต่างๆเพื่ออำนวยความสะดวก				
แก่เกษตรกร	6	6	12	22.22
เป็นผู้ประสานงาน	-	-	-	-
ไม่ทราบ	6	4	10	18.52
รวม	27	27	54	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษา เกษตรกรมีความรอบรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล มีหน้าที่อะไรบ้างนั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้นำมีความรู้ ว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีหน้าที่เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรแก่เกษตรกร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 และรู้ว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร (ทางด้านการเกษตร) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 นอกจากนี้เกษตรกรผู้นำยังรู้ว่าเกษตรตำบลมีหน้าที่จัดบริการแจก ปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 รวมเกษตรกรผู้นำจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ส่วนความรอบรู้ในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล พบว่า เกษตรกรลูกบ้านจำนวน 25 คน รู้ว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีหน้าที่เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรแก่เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 46.30 และรู้ว่าเกษตรตำบลมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 12.96 และรู้ว่าเกษตรตำบลมีหน้าที่จัดบริการ แจกปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรลูกบ้านไม่ทราบหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 รวมเกษตรกรลูกบ้านจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 100

จากการศึกษาตารางที่ 21 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้านส่วนมากรู้ว่าเกษตรตำบลมีหน้าที่เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรแก่เกษตรกร เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่หน้าที่จัดบริการ แจกปุ๋ย ยา เมล็ดพันธุ์

ส่วนบริเวณใกล้เขตและไกลเขต ที่รู้หน้าที่ของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ผู้ศึกษายังตรวจพบว่า เกษตรกรไกลเขตไม่ทราบหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล มีจำนวนที่มากกว่าบริเวณใกล้เขต

ตารางที่ 22 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรที่อยากให้เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลได้ปฏิบัติ

ความคิดเห็นของเกษตรกรที่อยากให้ เกษตรตำบลปฏิบัติ	ไกลเขต	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรหมู่บ้าน				
เป็นผู้เผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกร	3	—	3	18.75
เป็นที่ปรึกษาทางด้านการเกษตรแก่เกษตรกร	2	2	4	25.00
จัดบริการค้ำต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวก	3	2	5	31.25
เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	—	—	—	—
มีความสนิทสนมคุ้นเคยกับเกษตรกร	2	2	4	25.00
ไม่ทราบ	—	—	—	—
รวม	10	6	16	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
เป็นผู้เผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกร	21	15	36	23.53
เป็นที่ปรึกษาทางด้านการเกษตรแก่เกษตรกร	17	19	36	23.53
จัดบริการค้ำต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวก	24	24	48	31.37
เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	—	2	2	1.31
มีความสนิทสนมคุ้นเคยกับเกษตรกร	16	14	30	19.61
ไม่ทราบ	1	—	1	0.65
รวม	79	74	153	100.00

ความคิดเห็นของเกษตรกรที่อยากให้เกษตรตำบลได้ปฏิบัติ ซึ่งได้สอบถามจากเกษตรกร คนหนึ่งๆสามารถตอบได้หลายข้อ ซึ่งผลของการสอบถามปรากฏดังในตารางที่ 22 จากการศึกษາตารางที่ 22 ซึ่งสรุปได้ว่า เกษตรกรหมู่บ้านมีความคิดเห็นว่า เขาอยาก ให้เกษตรตำบลควรจัดบริการแจก บัว ย่า เมล็ดพันธุ์พืช ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 31.25 รอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลงมาอยากให้เกษตรกรตำบลเป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 25.00 และอยากให้เกษตรกรตำบลมีความสนิทสนมกับเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 25.00

ส่วนความคิดเห็นของเกษตรกรลูกบ้าน ทพบว่า เกษตรกรลูกบ้านอยากให้เกษตรกรตำบลจัดบริการแจก ปุ๋ย ยา เมล็ดพันธุ์ ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 31.37 รองลงมาได้แก่อยากให้เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 23.53 และอยากให้เกษตรกรตำบลเป็นที่ปรึกษาทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 23.53 เช่นเดียวกัน

ส่วนบริเวณภูมิภาคเขตและไกลเขต ตลอดจนเกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน ทุกคนมีความต้องการอยากให้เกษตรกรตำบลจัดบริการทาง ปุ๋ย ยา รวมถึงเมล็ดพันธุ์พืช ฯลฯ เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร และเป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร

ตารางที่ 23 แสดงผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่ผ่านมา โดยแยกเป็นกลุ่ม
ไกลเขตและใกล้เขต

ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรตำบล	คะแนนเฉลี่ย		รวม	χ^2
	ไกลเขต	ใกล้เขต		
เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร	1.60	1.76	1.85	2.2531
เป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร	1.63	1.80	1.71	
จัดบริการกันต่างๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา ฯลฯ	1.96	1.93	1.95	
เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง	1.11	1.16	1.13	
มีความสนิทสนมคุ้นเคยเป็นอย่างดี	1.40	1.66	1.53	

$$d.f = 4 \text{ ที่ } 0.05 = 9.49, \quad 0.01 = 13.28$$

จากการศึกษาตารางที่ 23 พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้ = 1.2531 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 9.49 นั้นหมายความว่า ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่ผ่านมา ในด้านการเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ การเป็นที่ปรึกษา การจัดบริการกันต่างๆ การเป็นผู้ประสานงาน และความคุ้นเคยกับเกษตรกร ในบริเวณใกล้เขตและไกลเขต พบว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ทั้ง 2 กลุ่มปฏิบัติงานในค่านี้นี้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23.1 แสดงผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่เข้ามา โดยแยกเป็น
กลุ่มเกษตรกรผู้นำ และกลุ่มเกษตรกรลูกบ้าน

ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล	คะแนนเฉลี่ย		รวม	χ^2
	เกษตรกรผู้นำ	เกษตรกรลูกบ้าน		
เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร	1.83	1.66	1.68	0.2425
เป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร	1.83	1.70	1.71	
จัดบริการด้านต่างๆ เช่น ปุ๋ย ยา เมล็ดพันธุ์	2.00	1.94	1.95	
เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ	1.16	1.11	1.11	
มีความสนิทสนมคุ้นเคยเป็นอย่างดี	1.66	1.51	1.53	

$$d.f = 4 \quad \text{ที่ } 0.05 = 9.49, \quad 0.01 = 13.28$$

จากการศึกษาตารางที่ 23.1 จะเห็นว่าค่า χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.2425 ซึ่งมี
ค่าน้อยกว่า 9.49 นั้นหมายความว่า ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่เข้ามา
ในตำบลต่างๆ ดังนี้ เช่น การเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ การเป็นที่ปรึกษา การจัดบริการด้านต่างๆ
การเป็นผู้ประสานงาน และความสนิทสนมคุ้นเคยกับเกษตรกรเป็นอย่างดี จะเห็นได้ว่าเกษตร
กรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน ได้รับบริการด้าน ปุ๋ย ยา เมล็ดพันธุ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่
การเป็นที่ปรึกษาให้แก่เกษตรกร ซึ่งผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่มีให้แก่เกษตร
กรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน ไม่แตกต่างกัน

**ตารางที่ 24 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรที่ยอมรับและเชื่อถือในความสามารถของ
เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล**

เกษตรกรยอมรับและเชื่อถือ	ไกล่เขต	ไกล่เขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
มีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้ง การถ่ายทอดความรู้ที่ดี	2	-	2	33.33
มีความใกล้ชิดกับเกษตรกร	1	3	4	66.67
รวม	3	3	6	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
มีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้ง การถ่ายทอดความรู้ที่ดี	11	7	18	33.33
มีความใกล้ชิดกับเกษตรกร	16	20	36	66.67
รวม	27	27	54	100.00

จากการศึกษาตารางที่ 24 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรผู้นำ จำนวน 2 คน ยอมรับและ
เชื่อถือในความสามารถของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ถ้าเกษตรกรตำบลมีความรู้ความสามารถปฏิบัติ
ได้จริง รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ที่ดี คิดเป็นร้อยละ 33.33 และยิ่งปรากฏพบว่า ถ้าเจ้าหน้าที่
ที่เกษตรตำบลมีความใกล้ชิดกับเกษตรกรแล้ว เกษตรกรจำนวน 4 คน จะยอมรับและเชื่อถือ
ในความสามารถของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล คิดเป็นร้อยละ 66.67

ส่วนทางด้านความคิดเห็นของเกษตรกรลูกบ้านแล้ว พบว่าถ้าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล
มีความใกล้ชิดกับเกษตรกรแล้ว จะทำให้เกษตรกรลูกบ้านยอมรับในความสามารถ ซึ่งตรวจ
พบเกษตรกรลูกบ้าน จำนวน 36 คน มีความคิดเห็นแบบนี้ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.67 และอีก
จำนวน 18 คน มีความคิดเห็นว่า ถ้าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีความรู้ความสามารถ รวมทั้ง
การถ่ายทอดความรู้ที่ดีแล้ว เขาจะยอมรับและเชื่อถือในความสามารถของเกษตรกรตำบล คิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นร้อยละ 33.33

สรุป จะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้นำ เกษตรกรลูกบ้าน และบริเวณใกล้เคียงกับบริเวณใกล้เคียง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเลย นั่นคือเกษตรกรที่สอบถามมาเป็นส่วนมากจะยอมรับและเชื่อด้อยในความสามารถของเกษตรกรตำบล ถ้าเกษตรกรตำบลมีความใกล้เคียงกับเกษตรกร

ตารางที่ 25 แสดงความต้องการของเกษตรกรที่อยากได้รับจากรัฐบาล

สิ่งที่เกษตรกรอยากให้รัฐบาลช่วยเหลือ	ใกล้เคียง	ไกลเขต	รวม	ร้อยละ
เกษตรกรผู้นำ				
จัดหาที่ดินทำกิน	-	-	-	-
ช่วยเหลือเป็นค้ำเงิน	-	-	-	-
ช่วยเหลือจัดบริการ บู่ ย่า พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	11	1	12	66.67
รับซื้อผลผลิตโดยตรง	1	-	1	5.55
ประกันราคาผลผลิต	-	3	3	16.67
ชุดออกทดลอง	2	-	2	11.11
รวม	14	4	18	100.00
เกษตรกรลูกบ้าน				
จัดหาที่ดินทำกิน	-	-	-	-
ช่วยเหลือเป็นค้ำเงิน	-	-	-	-
ช่วยเหลือจัดบริการ บู่ ย่า พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	8	8	16	22.22
รับซื้อผลผลิตโดยตรง	2	2	4	5.56
ประกันราคาผลผลิต	26	26	52	72.22
ชุดออกทดลอง	-	-	-	-
รวม	36	36	72	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอบถามความเดือดร้อนของเกษตรกร ที่พวกเขาอยากให้รัฐบาลช่วยเหลือ ซึ่งผู้สอบถามระบุว่า คนหนึ่งๆสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ซึ่งผลของการสอบถามได้ระบุไว้ในตารางที่ 25

จากการศึกษาตารางที่ 25 พบว่าเกษตรกรผู้น่าอยากให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการจัดการบริการ ปุ๋ย ยา แมล็ดพันธุ์ ฯลฯ ให้เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาเกษตรกรอยากจะให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการประกันราคาข้าว คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนทางด้านเกษตรกรลูกบ้าน พบว่า เกษตรกรลูกบ้านส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการประกันราคาข้าว คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมาได้แก่ ต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการบริการ ปุ๋ย ยา พันธุ์พืช ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 22.22 และยังมีพบว่า เกษตรกรลูกบ้านอยากให้รัฐบาลรับซื้อผลผลิตโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 5.56

แต่บริเวณใกล้เคียงเขตและไกลเขต เกษตรกรมีความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการประกันราคาข้าว เพราะขณะนี้ราคาข้าวตกต่ำมาก ส่วนบริเวณใกล้เคียง (แขวงลำปลาหัว) บางจุดได้รับความเดือดร้อนเรื่องน้ำในฤดูแล้ง เกษตรกรจึงอยากให้รัฐบาลช่วยขุดลอกคลองส่งน้ำเสียใหม่ เพื่อผลผลิตของเขาจะได้เพิ่มขึ้นอีก

บทที่ 4

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ความเจริญรุ่งเรืองในทุกๆเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นบ้านเมืองหรือกิจการใดๆ จะกลายเป็นความเสื่อมโทรม ถ้าขาดการดูแลเอาใจใส่ สนับสนุนให้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ

ความเจริญทางการเกษตรก็เช่นเดียวกัน หากปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ขาดการส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังเป็นการเป็นงานแล้ว มักจะมีแนวโน้มไปในทางเสื่อมถดถอย การส่งเสริมการเกษตรจึงเป็นขบวนการที่จำเป็น และต้องกระทำต่อเนื่องกันไปอย่างหยุดยั้งไม่ไ้ เพราะมีปัญหา อุปสรรค การแข่งขัน วิชาการ เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง

จากการศึกษาการคาดหวังของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตร จะเห็นได้ว่าสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

เกษตรกรของเขตลาคกระบึงส่วนมากมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีภรรยานับถือศาสนาพุทธมากที่สุด เกษตรกรมีระดับการศึกษาสูงที่สุด มัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมากเกษตรกรมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 81.48 เกษตรกรที่เป็นแรงงานทางดการ เกษตรมีอายุเฉลี่ย 30.86 ปี ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.80 หรือมีอายุอยู่ระหว่าง 20.06 ถึง 41.66 ปี อาชีพหลักของเกษตรกรได้แก่ อาชีพทำนา คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนอาชีพรองได้แก่ ทำสวน รับจ้าง และเลี้ยงปลา มากตามลำดับ ลักษณะการทำนาของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นนาแบบน่าน้ำตม และรองลงมาเป็นนาหว่านธรรมดาคา พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุดคือ พันธุ์ กข. 23 ชาวหลวง และ กข. 21 ตามลำดับ ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรเขตลาคกระบึง พบว่าเป็นที่ดินเช่าทั้งหมดมากที่สุด หรือร้อยละ 53.71 รองลงมาเป็นที่ดินของตนเองและเช่าบางส่วน หรือร้อยละ 33.33 และเป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด มีน้อยที่สุด หรือร้อยละ 12.96 ส่วนรายได้ในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้จากการขายผลผลิตข้าวมากที่สุด รองลงมาเป็นรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ (รวมเลี้ยงปลา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และรายได้จากการทำสวนมะม่วง มะพร้าว ตามลำดับ

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล

เกษตรกรส่วนมากรู้จักเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ร้อยละ 75.93 โดยเฉพาะเกษตรกรผู้นำ จะรู้จักเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเป็นอย่างดี แต่ก็ยังพบว่าเกษตรกรบางคนที่ไม่รู้จักเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ซึ่งมีเพียงร้อยละ 24.07 ซึ่งก็นับว่ามีจำนวนที่มากพอสมควรทีเดียว ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลยังเข้าไปส่งเสริมไม่ทั่วถึงทุกบ้าน จากการศึกษาการพบปะระหว่างเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลกับเกษตรกร พบว่า ได้เคยพบปะบ้าง แต่ไม่บ่อยนัก ร้อยละ 42.59 ใ้พบปะกันบ่อยๆ ร้อยละ 31.48 นอกจากนี้เกษตรกรที่ไม่เคยได้พบปะเลย ร้อยละ 25.93 สถานที่ที่เคยพบปะกัน ส่วนใหญ่พบว่าเกษตรตำบลออกมาหาเกษตรกรเอง ร้อยละ 44.44 และพบกันตามจุดนัดพบ ร้อยละ 29.63 ตามลำดับ เกษตรกรที่เข้าไปพบเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่สำนักงาน จะเห็นได้ว่าได้พบกันเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.63 มีมากที่สุด และยังพบว่า เกษตรกรที่ไม่เคยไปพบที่สำนักงาน ซึ่งมีเพียงร้อยละ 37.04

การอบรมทางด้านการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นการอบรมเกี่ยวกับ หมู่บ้านพัฒนา , เกษตรกรผู้นำ, เกษตรกรหมู่บ้าน และอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมพืชผักสวนครัวหลังบ้าน พบว่าเกษตรกรมีจำนวนน้อยที่เคยได้รับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 18.52 และอีกร้อยละ 81.48 ไม่เคยได้รับการอบรมเลย

การสาธิตทางการเกษตร ส่วนใหญ่เกษตรกรเคยได้ชมการสาธิต ร้อยละ 87.04 และไม่เคยชมการสาธิต ร้อยละ 12.96

ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่ผ่านมา ในด้านกาารเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร การเป็นที่ปรึกษา เกษตรกร การจัดการบริการด้าน บัญชี ยา เมล็ดพันธุ์ การเป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การมีความสนิหสนมกันเคยกับ เกษตรกร พบว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลได้จัดบริการด้าน บัญชี ยา เมล็ดพันธุ์ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร นอกจากนี้ยังพบว่า เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลทั้งไกลเขตและไกลเขต ปฏิบัติงานในคานนี้ไม่แตกต่างกัน และยังพบว่า เกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน ได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลที่ไม่แตกต่างกันอีกด้วย

ความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตรกรตำบล

เกษตรกรต้องการพบเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล เมื่อมีการแจกปุ๋ย ยา หนักรูพืช ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ซึ่งมีมากที่สุด รองลงมาต้องการพบเพื่อขอคำแนะนำ ร้อยละ 44.44

ความต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตรของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรไร่ไกลเขต และเกษตรกรไร่ใกล้เขต มีความต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตร ก่อนข้างต้องการที่ปรึกษามาก ไม่แตกต่างกัน ส่วนทางด้านเกษตรกรผู้นำและเกษตรกรลูกบ้าน ก็มีความต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตร ที่ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

แนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเกษตร จากการศึกษาเกษตรกรพบว่า เกษตรกรปรึกษามุทกลในครอบครัวกันเป็นส่วนมาก และปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบลเป็นรอง แล้วเกษตรกรจึงตัดสินใจขั้นสุดท้ายด้วยตัวเกษตรกรเองอีกทีหนึ่ง

ความคิดเห็นและความรู้สึกของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล ในด้านการได้รับคำแนะนำ ความพึงพอใจในคำแนะนำ และความสนใจคำแนะนำ พบว่าเกษตรกรไร่ใกล้เขตและไร่ไกลเขต มีความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบลไม่แตกต่างกัน ส่วนทางด้านเกษตรกรผู้นำ และเกษตรกรลูกบ้าน ก็มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบลไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

ความหวังของเกษตรกรที่อยากให้เจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบลปฏิบัติ ส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรต้องการให้จัดบริการ ปุ๋ย ยา เมล็ดพันธุ์ให้มากที่สุด รองลงมาต้องการให้เป็นผู้เผยแพร่ และเป็นทั้งปรึกษาทางการเกษตร

การยอมรับและเชื่อถือในความสามารถของเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล จะเห็นได้ว่าเกษตรกรจะยอมรับและเชื่อถือในความสามารถ ถ้าเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบลมีความใกล้ชิดกับเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรจะยอมรับและเชื่อถือในความสามารถมากกว่าการมีความรู้

อุปสรรคและปัญหาของเกษตรกร

จากการศึกษาถึงอุปสรรคและปัญหาของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ดินเป็นของตนเองน้อย จึงต้องเช่านายทุนหรือที่ดินของสรรพากร ทำให้เกษตรกรไม่สามารถขยายการผลิตได้ และไม่สามารถนำเครื่องจักรที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิตได้

นอกจากนี้เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการนำเอาวิทยาการแขนงใหม่ไปใช้ในการผลิตของเกษตรกร แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าเกษตรกรเหล่านี้ไม่ยอมรับเทคโนโลยีในการผลิตแบบใหม่ที่ทันสมัย ทุกคนต้องการให้เข้าถึงซึ่งวิทยาการแขนงใหม่ แต่ขาดปัจจัยบางอย่าง ประกอบกับวิธีการที่รัฐบาลดำเนินการอยู่ยังไม่ถูกต้องนัก ดังนั้นจึงเห็นว่าที่เจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบลกับเกษตรกรที่จะต้องร่วมมือกัน เข้ามาร่วมกันและดำเนินการแก้ไขเป็นขั้นๆต่อไป

เนื่องจากการเกษตรในปัจจุบันได้เปลี่ยนจากเพื่อเลี้ยงตัวเอง ไปเป็นเพื่อการค้า เกษตรกรจึงต้องเพิ่มผลผลิตให้มีรายได้ห้อยกับความต้องการใช้ภายในครอบครัว ซึ่งนับวันแต่จะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องใช้เทคนิคสมัยใหม่เข้ามาใช้แทนเทคนิคเก่าๆ ซึ่งการใช้เทคนิคสมัยใหม่ จำเป็นต้องใช้เงินทุนมาก แต่เกษตรกรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน จึงทำให้การผลิตไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาคาดหวังของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตรกรตำบล เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พอจะให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ปัจจุบันรัฐบาลกำลังประสบอยู่คือการขาดแคลนนักส่งเสริมการเกษตรที่จะให้คำแนะนำแก่เกษตรกรได้อย่างทั่วถึงและทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากการผลิตทางการเกษตรมีลักษณะการเลี้ยงอยู่มาก เช่น ภัยธรรมชาติ โรคแมลงศัตรูข้าว ฯลฯ ตลอดจนทางด้านการเงิน มักจะไม่แน่นอน ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้ นอกจากนี้เกษตรกรส่วนมากยังขาดแคลนความรู้ด้านเทคนิคการผลิตสมัยใหม่อยู่ จึงจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีความรู้และส่งเสริมเกษตรกรอย่างทั่วถึงทุกครอบครัว

2. รัฐบาลควรจะได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิธีการผลิตและให้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ ควรส่งเสริมให้วิธีประกันความเสียหายมาใช้ในระบบการผลิตทางการเกษตร เพื่อลดความเสี่ยงของผู้ผลิต อันเนื่องมาจากความเสียหาย เช่น จากฝนแล้ง น้ำท่วม แมลงศัตรูพืชรบกวน และยกระดับการศึกษาความรู้เกี่ยวกับเกษตร ทั้งการเพาะปลูก การจัดการ และการตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รัฐบาลควรประกันราคาข้าวก่อนที่ผลผลิตจะเริ่มออกสู่ตลาด เพื่อเกษตรกรจะได้ขายข้าวตามราคาที่ประกัน

4. รัฐบาลควรจัดบริการ บัญชี ยาม่าแมลง ยาปราบวัชพืช ตลอดจนเมล็ดพันธุ์ข้าว และพันธุ์พืชที่เหมาะสมในเขตลาคกระบังให้เพียงพอับความต้องการของเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรถับบริการให้ทั่วถึงเกษตรกรทุกครอบครัว และติดตามแนะนำวิธีการใช้สารเคมีให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

5. ระบบการส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลควรเข้าไปส่งเสริมให้ทั่วถึง ไม่ว่าจะที่นั่นจะเป็นท้องที่ห่างไกลหรือใกล้ก็ตาม ควรส่งเสริมทุกๆจุดที่มีเกษตรกรอยู่ และติดตามให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร ตลอดจนมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เกี่ยวกับการคาดหวังของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตรกรตำบล

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

- 1) ให้ทำเครื่องหมาย.....หน้าช่องว่างของคำตอบที่ท่านต้องการ
- 2) ให้ตอบคำถามในช่องว่างของข้อที่ตรงกรคำตอบ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกรในเขตลาคกระบึง กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตรกรตำบล ในเขตลาคกระบึง กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป สภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

- 1) ผู้ถูกสัมภาษณ์อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....แขวง.....
เขตลาคกระบึง กรุงเทพมหานคร
- 2) อายุ.....ปี
- 3) สภาพของการเป็นเกษตรกร
 - 1.....ผู้นำเกษตรกร
 - 2.....สมาชิกเกษตรกร
- 4) ระดับการศึกษาชั้นสูงสุดของผู้ให้สัมภาษณ์
 - 1.....อ่านเขียนไม่ได้
 - 2.....อ่านออกเขียนได้ แต่ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียน
 - 3.....ป. 1 - 4, การศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 1 - 2, นักรรรมตรี
 - 4.....ป. 5 - 7, การศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 3, นักรรรมโท และ เอก
 - 5.....ม.ศ. 1 - 3, การศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 4, เปรียญ 4
 - 6.....ม.ศ. 4 - 6, อาชีวศึกษาตอนต้น, เปรียญ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 7.....อาชีพศึกษาตอนปลาย, อนุปริญญา
8.....ปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี
9.....ไม่ทราบ ไม่ตอบ

5) นับถือศาสนา

- 1.....พุทธ
2.....คริสต์
3.....อิสลาม
4.....อื่นๆ ระบุ.....

6) สมาชิก

6.1 จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด

1. เป็นหญิง.....คน
2. เป็นชาย.....คน

6.2 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ทำงานเกษตรไค้จริง.....คน

1. เป็นชาย.....คน
2. เป็นหญิง.....คน

1. มีอายุต่ำกว่า 11 ปี มีจำนวน.....คน
2. มีอายุ 11-20 ปี มีจำนวน.....คน
3. มีอายุ 21 - 30 ปี มีจำนวน.....คน
4. มีอายุ 31 - 40 ปี มีจำนวน.....คน
5. มีอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวน.....คน
6. มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน.....คน

7) อาชีพหลัก (หมายถึงอาชีพที่ใช้เวลาทำงานมากที่สุดในรอบปี)

- 1.....ทำนา
2.....ทำไร่
3.....ทำสวนผลไม้
4.....ทำสวนผัก
5.....เลี้ยงสัตว์(รวมเลี้ยงปลา)
6.....ค้าขาย
7.....อื่นๆ ระบุ.....

8) อาชีพรอง(หมายถึงอาชีพที่ใช้เวลาทำงานรองลงมาจากอาชีพหลัก ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.....ทำนา
2.....ทำไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ทำสวน(ระบุ) 1.....คิดเป็นเงิน.....บาท
2.....คิดเป็นเงิน.....บาท
2. เลี้ยงสัตว์(ระบุ) 1.....คิดเป็นเงิน.....บาท
2.....คิดเป็นเงิน.....บาท
3. รับจ้าง(ระบุ).....คิดเป็นเงิน.....บาท
4. อื่นๆ(ระบุ) 1.....คิดเป็นเงิน.....บาท
2.....คิดเป็นเงิน.....บาท

ตอนที่ 2 สอดถามเกี่ยวกับความคาดหวังของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทเกษตรกรตำบล เขตตลาด
กระบี่ กรุงเทพมหานคร

- 1) ท่านทราบไหมว่าใครเป็นเกษตรกรตำบลนี้
 - 1.....ทราบ ระบุชื่อ.....
 - 2.....ไม่ทราบ
- 2) ท่านมีโอกาสพบปะเกษตรกรตำบลเพียงใด
 - 1.....ได้พบปะบ่อยๆ
 - 2.....เคยพบปะบ้างแต่ไม่บ่อยนัก
 - 3.....ไม่เคยพบปะเลย
 - 4.....อื่นๆ ระบุ.....
- 3) ท่านเคยพบปะเกษตรกรตำบลที่ไหน
 - 1.....ไปหาที่สำนักงาน
 - 2.....เกษตรกรตำบลมาหาท่าน
 - 3.....พบโดยบังเอิญ
 - 4.....อื่นๆ ระบุ.....
- 4) ท่านต้องการพบเกษตรกรตำบลเมื่อใด
 - 1.....รับบริการ ปู่ ย่า พันธุ์พืช ฯลฯ
 - 2.....ขอคำแนะนำ
 - 3.....อื่นๆ ระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) ถ้าท่านได้เคยไปพบเกษตรกรตำบลที่สำนักงาน ท่านสามารถพบเกษตรกรตำบลใดง่ายเพียงใด

- 1.....พบทุกครั้งที่ได้ไปหา
- 2.....พบเป็นส่วนใหญ่
- 3.....พบน้อย
- 4.....ไม่ได้พบเลย

6) ท่านต้องการที่ปรึกษาทางการเกษตรเพียงใด

- 1.....ต้องการมาก
- 2.....ต้องการบ้างเป็นครั้งคราว
- 3.....ไม่ต้องการเลย เพราะว่า.....

7) เมื่อเกิดปัญหาทางด้านอาชีพ ท่านปรึกษาใคร

- 1.....ปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล
- 2.....ปรึกษามุขกมลในครอบครัว
- 3.....ปล่อยไปตามเลย ไม่แก้ไข
- 4.....อื่นๆ ระบุ.....

8) ใครเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้าย

- 1.....ตัวท่านเอง
- 2.....ท่านและสมาชิกในครอบครัวร่วมกัน
- 3.....มุขกมลที่ท่านเคารพนับถือ
- 4.....อื่นๆ ระบุ.....

9) ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรหรือไม่

- 1.....เคย
- 2.....ไม่เคย

10) ถ้าเคย ให้ระบุเรื่องที่ไปอบรม.....

1. ผู้จัดอบรมชื่อ.....
2. ระยะเวลา.....
3. ผู้ส่งไปอบรม.....

11) ท่านเคยได้เห็นหรือชมการแสดงการสาธิตทางการเกษตรโดยเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลหรือไม่

- 1.....เคยครั้ง
- 2.....ไม่เคย

12) ท่านเคยได้รับคำแนะนำจากเกษตรกรตำบลเพียงใด

- 1.....ได้รับมาก
- 2.....ได้รับพอสมควร
- 3.....ได้รับน้อย
- 4.....ไม่ได้รับเลย

13) ถ้าใครรับ ท่านพอใจคำแนะนำนั้นเพียงใด

1.....พอใจมาก

2.....พอใจ

3.....ไม่พอใจ

14) ท่านให้ความสนใจในเรื่องราวที่ เกษตรตำบลแนะนำเพียงใด

1.....สนใจมาก

2.....สนใจบ้าง

3.....ไม่สนใจเลย

15) ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีประโยชน์ต่อท่านและหมู่บ้านของท่านหรือไม่

1.....มีประโยชน์

2.....ไม่มีประโยชน์ (ไปตอบข้อ 17)

16) ถ้ามีประโยชน์ มีอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1.....ให้การเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร

2.....เป็นที่ปรึกษาของเกษตรกร

3.....จัดบริการทางคานต่างๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา ฯลฯ

4.....ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.....อื่นๆ ระบุ.....

17) ถ้าไม่มีประโยชน์ เพราะอะไร

1.....เกษตรตำบลมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ

2.....เกษตรตำบลไม่เอาใจใส่เกษตรกรอย่างจริงจัง

3.....ไม่เคยได้พบเกษตรตำบลเลย

4.....อื่นๆ ระบุ.....

18) ท่านทราบไหมว่า เกษตรตำบลมีหน้าที่อย่างไร

1.....เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรแก่เกษตรกร

2.....เป็นที่ปรึกษาทางคานการเกษตรแก่เกษตรกร

3.....จัดบริการคานต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวก

4.....เป็นผู้ประสานงาน

5.....ไม่ทราบ

6.....อื่นๆ ระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19) ในฐานะที่เกษตรตำบลเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแก่เกษตรกร ท่านคิดว่า เกษตรตำบลควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.....เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรแก่เกษตรกร
- 2.....เป็นที่ปรึกษาทางด้านกิจการเกษตรแก่เกษตรกร
- 3.....จัดบริการด้านต่างๆเพื่ออำนวยความสะดวก
- 4.....เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 5.....มีความสนิทสนมคุ้นเคยกับเกษตรกร
- 6.....อื่นๆ ระบุ.....

20) ท่านเห็นว่าเกษตรตำบลได้ปฏิบัติในสิ่งที่จะกล่าวต่อไปนี้แก่ตัวท่านหรือไม่ ๑.

1. เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร (....)ทำ (....)ไม่ทำ
2. เป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกร (....)ทำ (....)ไม่ทำ
3. จัดบริการด้านต่างๆ เช่น ปุ๋ย ยา เมล็ดพันธุ์ ฯลฯ (....)ทำ (....)ไม่ทำ
4. เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง (....)ทำ (....)ไม่ทำ
5. มีความสนิทสนมคุ้นเคยเป็นอย่างดี (....)ทำ (....)ไม่ทำ

21) ท่านคิดว่า เกษตรตำบลควรปฏิบัติอย่างไร จึงจะทำให้ท่านเชื่อถือและยอมรับในความ สามารถของเขา

- 1.....มีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ที่ดี
- 2.....มีความใกล้ชิดกับเกษตรกร
- 3.....อื่นๆ ระบุ.....

22) ท่านต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.....จัดหาที่ดินทำกิน
- 2.....ช่วยเหลือเป็นตัวเงิน
- 3.....ช่วยเหลือจัดบริการ ยา เมล็ดพันธุ์พืช หนักรูสัตว์ ปุ๋ย ฯลฯ
- 4.....รับซื้อผลผลิตโดยตรง
- 5.....ประกันราคาผลผลิต
- 6.....อื่นๆ ระบุ.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- ดิเรก ฤกษ์หรัาย. การส่งเสริมการเกษตร : หลักและวิธีการ.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงพิมพ์ บี เอฟ ไอ, 2524
- ท่านอง สิงคาลวณิช. พัฒนาเกษตร. สำนักพิมพ์อนงค์ศิลปการพิมพ์, 2523
- พุทธชาติ ชูณสาคร. วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคาดหวังในบทบาทของเกษตรกรอำเภอใน
ทรศณะของเกษตรกร ตำบลคองคอน อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519
- วิจิตร อวาทกุล. หลักการส่งเสริมการเกษตร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงพิมพ์
O.S. PRINTING HOUSE CO. LTD., 2527
- สำนักงานเลขาธิการกรมส่งเสริมการเกษตร. งานโครงการเกษตรในเขตชลประทาน
แนะนำหัวหน้าเกษตรกร. กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2519

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้